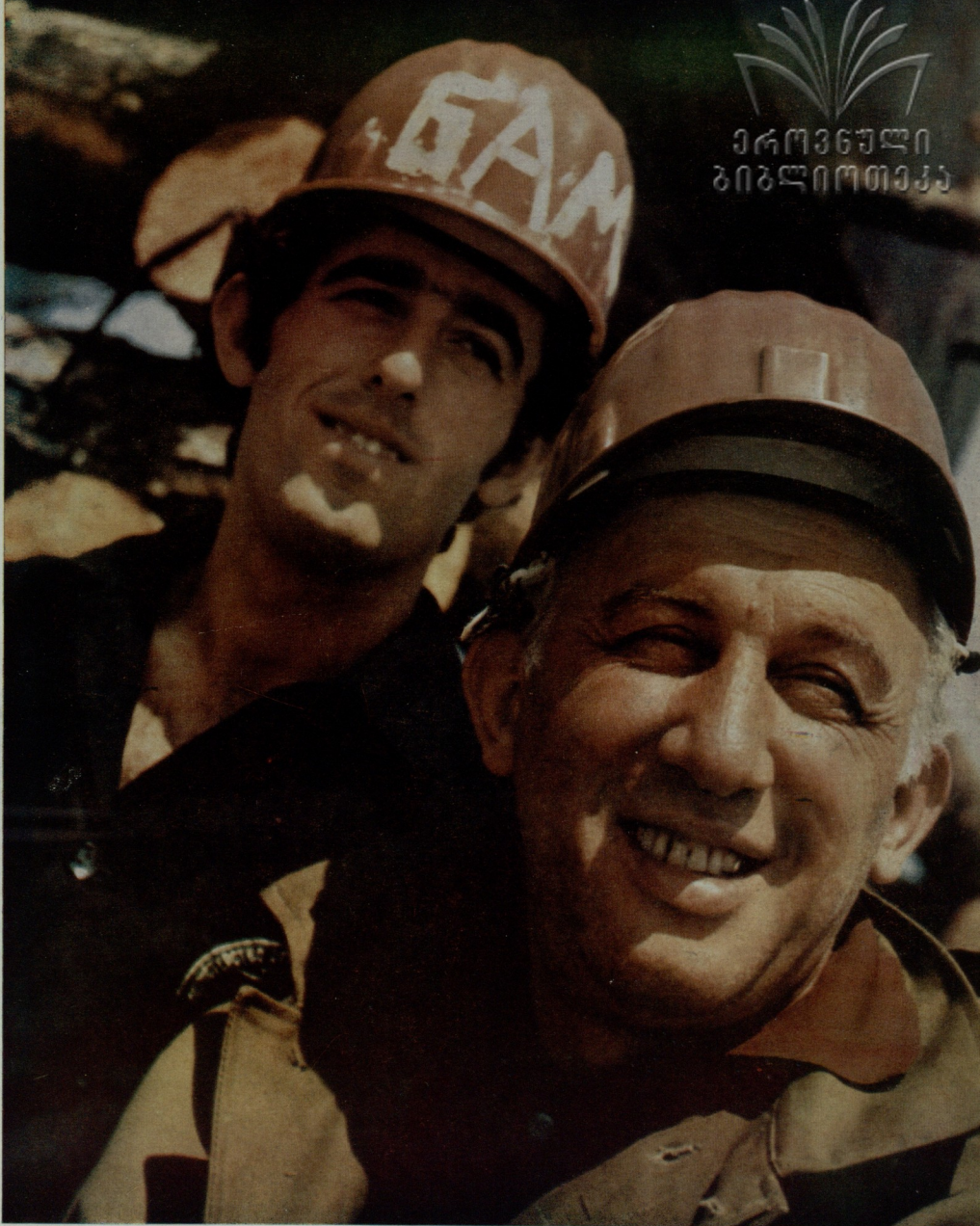

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

დროშა

დაქვეყნდა
№ 12 1975 წ.

ეროვნული
გეგმვა-საშენობის
სამსახური

ბაქალავტის მანქანის მონტაჟის მომენტები.

ბონდო და დევიდის ფოტო

5

დეკემბერი

საბჭოთა

სოციალისტური

რესპუბლიკების

კავშირის

კონსტიტუციის

ღეგა!

ეროვნული გიგლიორთიკა

საკუ ენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანს ახანა ლ. ი. ბრეშენის 27 ნოემბერს კრებულში გადაეცა „მშვიდობის ოქროს მედალი“.

სურათზე: ქილდის გადაცემის დროს.

ახს. ლ. ი. ბრეშენს „მშვიდობის ოქროს მედალი“ გადაეცა

მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმმა მილო გაღაწვეტილება დააქილდოვოს ამხანაგი ლეონიდ ილიას-ქი ბრეშენი, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი, მშვიდობის მომხრე და მოძრაობის უმაღლესი ქილდოთი — ფ. ულიო-კურის სახელობის „მშვიდობის ოქროს მედალი“.

ეს გადაწყვეტილება მშვიდობის ერთგულ მოძრაობათა წარმომადგენლების მსოფლიო კონფერენციაზე გამოაცხადა მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს გენერალური მდივანმა რ. ჩანდრაძე.

ახანა ლ. ი. ბრეშენისათვის უმაღლესი ქილდოს მინიჭებასთან დაკავშირებით მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ მშვიდობის მომხრენი დიდად მაღლიერნი არიან ლ. ი. ბრეშენის, თანამედროვეობის ყველაზე გამოჩენილი პოლიტიკური მოღვაწის იმისათვის, რომ ასე მიზანდასახულად და დაუტყობოდ მუშაობს იმ გრანდიოზულ ამოცანათა განსა

ხორციელებლად, რომლებიც დასახულია საკუ XXIV ყრილობის მიერ მიღებული მშვიდობის პროგრამაში. დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ ლ. ი. ბრეშენი უაღრესად ენერგიულად და დაუტყობლად იღვწის ქვეყნად დაშტობლობის შენელებისათვის, მშვიდობიანი თანარსებობის პრინციპების დამკვიდრებისათვის, საერთაშორისო უშიშროების უზრუნველყოფისა და სახელმწიფოთა და ხალხთა თანამშრომლობის განვითარებისათვის. ლ. ი. ბრეშენის სახელთან დიდად არის დაკავშირებული ერობის უშიშროებისა და თანამშრომლობის ისტორიული თაობირის წარმატება.

ლ. ი. ბრეშენისათვის მინიჭებული ქილდო, ნაშტკამა მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაში, ადსტურებს, რომ სახლები დიდად აფხებენ საბჭოთა კავშირის განსაყურებულ წელოს მშვიდობისათვის ბრძოლაში.

(საქდესი).

პროლტარებო ყველა ქვეყნისა, შერითილი

ღროზა

№ 12 (468) დეკემბერი, 1975 წ.

ფურნალი გამოდის 1928 წლიდან

ყოველთვიური სასოციალისტური კოლიტიკური და სალიტერატურული სამხატვრო ფურნალი

საბ. კავშირის გამოცემა

© ღროზა, 1975

შთავარი რედაქტორი რეპსე მარგინანი

სარედაქციო კოლეგია:

ბ. ბახტაძე, თ. გოგოლაძე (პ.მ. მდივანი), თ. დემეტრაშვილი, გ. დონანაშვილი, ს. დუმიშვილი, დ. ნოღინი (მხატვარი-რედაქტორი), ლ. სულაბერიძე, ი. ტაბაღაძე, შ. ჯაფარიძე.

ტექნიკური და სტუდენტური კორექტორი ტ. თაბორიძე

ღროზა 1

Handwritten notes and stamps at the bottom of the page, including a date stamp and a signature.

„ეა მიყვარს საქართველო...“

ჩვენი სახელმწიფოსა და კომუნისტური პარტიის გამოჩენილ მოღვაწეს მხიბლვით ივანეს-მე კალინინს დაბადებიდან 100 წლის-თავი შეურთულდა.

როგორც ცნობილია, მ. ი. კალინინმა წამდნენებზე „ჩემი საქართველო“.

ვაკვეთებთ ნაწყვეტს მ. ი. კალინინის სიტყვიდან: რამდენიმე მან 1940 წლის 27 მაისს წარმართკვაპრონოსის ინსტიტუტის წარმომადგენელთა საერთო-საქალაქო კრებაზე.

ქართველი საბჭოთა ინტელიგენცია საკავშირო ინტელიგენციის ორგანული შემადგენელი ნაწილია. ოქტომბრის გამარჯვების პირველი დღეებიდანვე ქართველ ინტელიგენციას დაეცისრა საერთო-საკავშირო მოვალეობებიც. ვიდრე ცარში იყო, ქართველ ინტელიგენციას შეეძლო პასუხს არ გვო რუსული ინტელიგენციისათვის. ახლა ხელ სხვა მდგომარეობაა: ამჟამად თქვენ გვიყვართ უარესად პასუხსაგები და საერთო-საკავშირო ამოცანები.

... როდესაც მე აღნიშნავ იმ ამო-

ცანებს, რომლებიც თქვენს წინაშე დგას, ამით მე სხვა არა მინდა რა ვთქვა, გარდა იმისა, რომ ამ ამოცანების წარმატებით გადაჭრისათვის ბრძოლაში უფრო ხშირად ვხვდებით საქართველოს დიდებულ სახეებს, ამით მე არ მინდა აგრეთვე დავამცაო ამ საბჭოთა ხელისუფლების არსებობის წლებში გაწეა ამ მუშაობის შესახებ შეიძლება ვიმსჯელოთ თუნდაც იმ შემთხვევის მხრივ, როდესაც აინა აქ, თბილისში, აგრეთვე მისკოვში

გაენი უხდით ნაკვალსა...

ამ პატარა წერილში მინდა დღეშთის ჩაიონის ფსანაურის კომლუტრინეობის საჩქალზე ივანე გვიტიშვილზე მოვიხილოთ — გაგაცნოთ მისი შრომისა და ცხოვრების ამბავი.

ქვი კიდევ თბულმეტი წლის უმწველი იყო ივანე (მას მაშინ გიორგისაკ ეძახდნენ), როცა მშობლიურ ხანდაში შეიდი კლასი დაამთავრა და მამა-პაპათა ძველსხვიელ ხელობას — მეცხვარეობას მიჰყო ხელი.

დიდ ლიას უთქმას: „ჩვენაგანა ტარაი კი არ არის, სადაც კაცი უნდა ლოკულობდეს, არამედ სახელოსნოა, სადა უნდა ირჩებოდეს და მუშაობდეს“. ეს სიტყვები ივანემ თავის ბიუბაში წაიკითხა და იწაპა კიდევ მეცხვარეობა მაღლობდნენ იზოდავდა მას. ხელმოღვი ოქაბს მისი დახმარება სპირდებოდა: აღექვას ივანე იმ წელიწადს საყოზარობად გაეშადა.

ივანე პირველად შაქრი მელიქიშვილის ფარაში მოხვდა. შაქრი და მისი მუყენებში საუეთეოთა ვეფაეები იყვნენ. მათ გულთან ახლის მიტანეს ახალბედა მწყემსის პირველი ნაბიები, ეხმარებოდნენ, ახწყალიდნენ, ამხნეებდნენ და მის ჭრა კიდევ ნორჩ სულში თანდათან შექონდით ის შესანიშნავი ტრადიციები, რომელიც ქართველ მეცხვარეებს საუეთუნეთა მანძილზე შეუქმნათ და თაობიდან თაობაზე გადაუთათი; ივანეც გამარჯ, საქმის ერთადელი და ამხანაგის მოსყვარულე გამოდდა, ეფობრებს ივანეში რომ აჯვარდნოდო, ხელს არ მოისვენდნენ. მეცხვარეობა კოლექტიური საქმეა და ერთადულ-უდალოტო შრომის მოიბოვავ; ამავე დროს, იგი შეტისმეტად მძიმე საქმეც

კავკასუსი საქართველოში უწყვეტად

ქუენის სულიერი და მატერიალური კულტურის შექმნაში დიდი წვლილი მიუძღვით ქალბატონ იხტორის მათი გმირობის მრავალი მაგალითი შემოუნახავს. სამშობლოა ქალბატონ ბროსლას თუ შრომში არაერთგზის დამტკიცეს სამშობლოსადმი უსაზღვრო სიყვარული და თავდადება.

ზესტაფონის ფეროს ქარხნის იხტორის გაცნობისას თვალწინ გადაგვსულვით ქართველ მეტალურგ ქალთა საქმიანობა. ესენი არიან: თამარ ახოზაძე, ელისაბედ ნადირაძე, ნეონილა ქათამაძე.

საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამთო-მეტალურგიული ფაკულტეტის გამოშვების საღამოზე 44 მამაკაცთა შორის მხოლოდ ერთი ქალიშვილი — თამარ ახოზაძე იყო.

სტუდენტობის დროს, 1930 წლის მეორე ნახევარში, პრაქტიკის იგი დიღუბის საცდელ ლუწელზე გაიღოდა. ბოლო 1931 წელს, ჯერ კიდევ ზესტაფონის ფეროსუნადობა ქარხნის შეწინებლობის პროცესში, როდესაც საქითი დაიხვე ქარხნისათვის სპერო კადრების მოწოდების შესახებ, ეს ძნელი და სახატო საქმე თამარ ახოზაძეს მიანდებეს.

გამოუძვლილი სპეციალისტისათვის ეს არ იყო იოლი საქმე, მაგრამ თამარს დახარკულბაზე არც უფერია. 1931 წლის ნოემბერში თამარი ჩეკოსლოვაკიის მეტალურგიულ ქარხანაში გაემგზავრა, ჩათა ქართველი კოლეგებისათვის წინასწარ მოეზადებინა ბინა და მათთვის შრომისა და სწავლის ნორმატივი პირობები შექმნა.

ზესტაფონიდან მეტალურგთა ჯგუფი

ნეონილა ქათამაძე

ნეონილა ქათამაძე საქარში, მუშაობის დღეების წინ.

ფის გამგზავრებიდან თვენებების შემდეგ შავი მეტალურგიის სახალხო კომისარიატის სამმართველოს უფროსის განკარგულებით ჩელოაბინსკის მედონებულ იქნა ირავილი ლორთქიანიძე და ელისაბედ ნადირაძე ფეროსუნადობის, ელექტროდუხელებისა და ქარხნის სხვა დანადგარების მუშაობის შესასწავლად; ისინი უნდა გასცნობოდნენ აგრეთვე ჩელოაბინსკში მყოფ მომავალ მეტალურგთა საქმიანობას.

ელისაბედ ნადირაძე თავის მოგონებაში წერს: „ჩვენ ვაცვიფრებული დავრჩით ზესტაფონიდან ჩასულ მუშათა წარმატებებით, შედარებით მოკლე პერიოდში, რადღე 1-1,5 თვის განმავლობაში ისინი უკვე დამოუკიდებლად მუშაობდნენ ლუწელბოთა და შესანიშნავი მაჩვენებლებიც მქონდათ“.

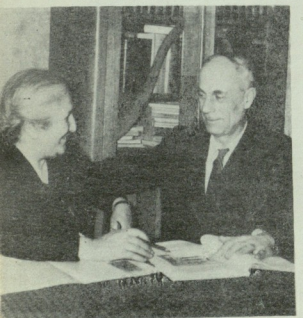
პრაქტიკანტებს გამოცდილი სპეციალისტები ხელმძღვანელობდნენ. თამარ ახოზაძე მათ ტექნოლოგიის ძირითად საქითებსა და რუსულ ენაში ახეცადინებდა. ქართველ მეტალურგებს ინერგიულ დახმარებას უწყვედნენ ქარხნის პროფკავშირი

რული და კომკავშირული ორგანიზაციები.

თამარ ახოზაძემ ქარხნის კოლექტივის სიყვარული დაიმზახურა. თამარი პენსიაზე გახვდამდე ქარხნის ტექნიკური კონტროლის განყოფილება ხელმძღვანელობდა. მისი ინერგიული მუშაობის შედეგად მიწისქვეშა შეშვირდა წუნდევად მიწისქვეშა ციის გამოშვება.

ელისაბედ ნადირაძე თბილისის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის აღზრდილია. შემდეგ მან უკრაინის იუზოვეის ქარხანაში გაიარა საწარმოო პრაქტიკა და მაღალი კვალიფიკაცია მიიღო.

ქართველი მეტალურგი ქალის მესიერებაში წარუშლელ მოგონებადარჩა უკრაინულ მეგობრებთან გარტარებული დღეები. იუზოვეის მეტალურგიულ ქარხანაში მისი მოწაწილებობით წარმოებდა დახურულ ელექტროდუხელებში ფეროსუნადობათა ტექნოლოგიის დღევანა. შემოხვევითი არ იყო, როდესაც 1938 წლის 30 ოქტომბერს ფეროსუნადობა

თამარ ახოზაძე და ინენიერი გიორგეტი

განურთ ქარხანაში პირველი ქართული ნახშირბადიანი ფერომაგანუმი გამო- აღწერს. ღუმელი პირველმა ელისაბედ ნადარაძემ ჩაირო. ქარხნის მუშა- ვებმა მონაწილეობას იღებდნენ ჩე- ლაბინსკიდან დაბრუნებული ინვე- რტები: თამარ აბოშიძე, პეტრე ჯავ- ხაძე და ის მუშა მტადლურგა; ამ იუ- ვენს მათი მასწავლებლები რუსული- დან და უკრაინიდან.

ელისაბედ ნადარაძემ ფეროშნად- ნობთა წარმოების შემდგომ სრულ- უყოფასა და ამ დარგში მეცნიერულ მუშაობას მოუძღვნა მთელი თავისი ცხოვრება.

ზეტხაჯონის სამარცველო-ცინო- მიური ტექნიკუმის კურსდამთავრ- ბული ნეონლა ქაიამაძეს გული სა- ქართველოს ინდუსტრიული ინსტი- ტუტისაკენ მიუხედდა; სურდა ინ- ეინერ-მეტალურგი გახდარიყო, მა- რამ მამის სურვილს აჰევა და სპე- დიციური ინსტიტუტი შეეფდა. სურ- ვილშა და მისწრებულმა მისც თა- ვისი გაიტანა — იგი მტადლურგი- ულ შაკულაბეტე გაჰავადა.

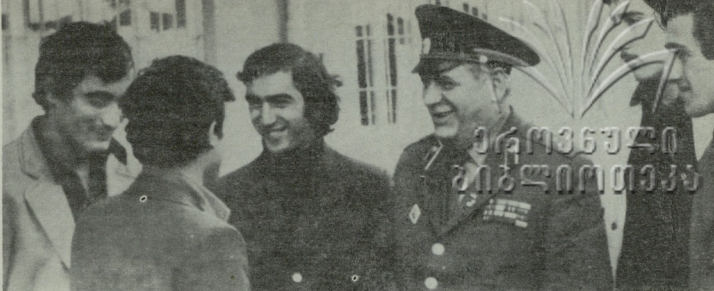
ნეონლასათვის დაუფურყარია 1938 წლის ოქტომბერში როგორცდაბრუნე- ლი დაუბრუნდა გამომადინრი პირველი ზეტხაჯონური მარტის ლითონის ე- დლურგა — პირველი სხარტული და აბადეცა; მის იყო ქარხანაში მისი პრაქტიკაზე ყოფნის დროს. ერთი წლის შემდეგ ის იგი ინეინერ-მე- ტალურგის დოპლითი დაუბრუნდა ქარხანას, იმ დღიდან იგი (88 წელს) საინჟინო ლემლიან იდგა და პირად მავალითი საგნობრი შრომისკენ მიუჯობდებდა მამაკაცებს.

ნეონლამ დიდ გზა გაწელო უფროსი მდინობის მონაწილეობიდან სა- დნობა საამქროს ფურტონის მოადგი- ლედნე. მის საამქროში ეგვმა უ- ვედლოვის გადაკარბებთი სრულდ- ებოდა; ამ წინამტებთა მოსოფებში ცოტა ნეონლი რიდი მოქმედის ნე- ინილა ქაიამაძეს. რესპუბლიკის და- მასახურებული ინეინერი მოწინავე ნი- ვატობრიცა — იგი მრავალი რაციო- ნალიზატორული წინადადების ავტო- რია (ღუმელის ამონაჯის შეცვლა, მე- ტალურგი მანგანუმის დნობის გაუმ- კობებდა, ღუმელბოთი ელმტარობდა მის ნახშირის ბოლოების ცესხდა- მძელ აუფირი შეცვლა); მისი წინა- დადებბა ღუმელის ელმტარობებს ღამაქმობის შეცვლა (ნაცვლად 500 მილიგრამიანი ელმტარობისა, ღუ- მელში 400-მილიგრამიანი გაუმე- რბესებული ელმტარობა ჩაიდგა).

ამ დონისმტებთა შედგეად მინეულ- ლოწინად შეეცირდა ღუმელის ცხლა- დე გაჩერებთა რიცები, ნაკლები რაი- დენობითი იხარტბა ელმტარობენერგია და სხვა მჭერფისი მახალა.

საუელმოწინა ქალები მამაკაცების მხარდამხარა ყოველთვის მოწინავეთა რიცებში არიან.

მინა ზაპარიძე

საქართველო

წელიწადში ორჯერ. გაზაფხულ-შემოდგომაზე, ჩვენი სამშობლოს ჰაბუკუბი ერთმანეთს სცვლიან საბჭოთა არმიში. ნაწილი შინ ბრუნდებიან, მათ დარჩენილი სულს იკავებენ, კავებინან, მარცდებიან, აქედან იმდლე- პენ და ცხოვრების დიდ გამოცდილებას იძენენ, რაყე- თორივლ წელიწადი სულ სხვა ვაკავებენ მდებინან.

დღი დღისთვისა და სიმარტის სულაა საბჭოთა არმია. ... იმ დროს ხალხმრავლობა იყო თბილისში, მტყე- ვილის ქუჩაზე, საშხდრო კომსარტიკთან. ამ თავი მოე- ყარათ წვევამდლებსა და მათ ახლობლებს. კომსარტიკ- ტში კი ჩვეული ფუსფუსია, ჰაბუკუბს ჯარში გასაგზავნად არჩენენ, მანგანუბა მიტინგი. ომგადახლი ეტტარებნი, მშობლები, მანგანუბლები გზას ულუცავნ ახალგაზრ- დებს, სყურანი, რით იხინი პირინადიდ მოიხდენ თა- ვისი მონაქალბურთი ვაღს

თბილისის ორკონიოების სახელები რაიონის სახელები კომსარტიკა, პოლკოვნიკმა აკაკი გოგობერ- რიშვილმა წვევამდლებს გადაცადა და მითარა: — ამ დროსა ჩემი ახალგაზრდობა მთავრებს... ის დიდ, წითლ არმიში რომ გაიქურებს. მაგარი მამის სხვა დრო იყო, მისი ქარცხელი მტყენარებდა.

მტყენარი მამ მინდელა მეკითხა, მინდებრებსდა მის სახელები მომავლბა, მაგარი მეგამარა: — ახლა ვერაფრის გეტყვით, წვევამდლებს უნდა გავცვე ვასაქვე ურწმუნე. სადმის შეუდ სასაბუკო კო- მისარტიკის ვიქინე და მანინ ვისაგარბო.

...იმ სადმის ნაამბობი აკი ბრძობელი ნაწილობა ვა- ცკაცის ერთი საინტერესო წიდი იყო, რომელსაც ეს დი- ენი, სასიამოვნოდ მოსაგებო კაცი მივითხვებინა.

ერთი შეხედვით, მისი ზაგვობისა და ყრბობის წლე- ბში თითქმის არაფერია ურეულო, როგორც ყველა ბავშვის, მისაც უყვარდა ჟიბის ცხენი და წილის თბილისი. სხვა ათასობით მზარდის მტყეფად უკვდა მერსს... მაგ- რამ მისი შიეთიანი ცხოვრება მამინ დაწერა, როცა წი- ლივლ არბის რაგებში გაიქურებს და საშხდრო სახელებებში გაგზავნა. სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ 414-ე ქართული მსრლოლი დივიზიის 1367-ე პოლკის მეტაკომბატთა ასეულის დივიზიის თანმდე- ვედ დანიშნენ.

ფაშინიშის მესე დრუბელი ვაკავისიხსიანე მოიწვედა. მამინ აკაკი გოგობერიშვილი ცხრაშეტი წინააგვი.

...თბილისკა, მთიანი, მენდირ-თერბობები, ლი- თურტიკა, ვალუკეგბაკია, შერსტეგბაკია, თბისტური პილიტრატკა, კისლოვდსკი, მინდელი, გრიგორისკა, კაბაბატკა და რჩიდილი კავკასიის სხვა უამრავი სასა- ლებელი ურწმუნე მოწევა 414-ე ქართული მსრლოლი დივიზიის მეტაკომბატთა ასეულის თავდანიშნული ბრიტობის, რომელსაც ჰაბუკუ აკაკი გოგობერიშვილიც ედგა სათავეზე.

გაფთხობული ბრიტობა გაიმართა ოფრის მიდამოე- ში. მეტაკომბატთა ასეული ბრიტობა სტანიცა ისრა- რკისკაიანს ჩაება. ასეულის მარჯვენა აღუნეს ასეულის მეთაური ზაჭარია ბიძინაშვილი მეგარბობდა, მარცხე- ნას — გოგობერიშვილი. ქვეშეების საღებბა მდებე- ვი-

მურწვევების ცეცხლმა შესხრა მიდამო. გომანლები ვა- მბავითი მოწიწდნენ წინ.

— არც ერთი ნაბიჯი უკან! — მტაკედ ურბანა თა- ვის მეტაკომბატებს აკაკიმ, არწივისებურად დაუტრია- ლდა საბრძობლო რიცებს და პირადი მაგალითით და- ფრთოვანა მებრძობლებს.

ის იყო გოგობერიშვილმა კერბანლების ახალი ჯუ- დი მოგებარია, ტანტს მოკრია თაული, გრუნებინა და ღრტაკლით რომ მიობდადაც მაიქენ. ტანტს მეტაკომბ- ტებში მოსდევდნენ.

— მოთაშადი ხელეწმარბები! — დასტეკ მეთაურმა. მებრძობებს რამდენიმე ხელეწმარბა სტორტნეს. ტან- კი მეტაკომბანდა და ადგილზე ჰაბუკვად აღმობდებელი. ერთი დანწეული გერბანელი მეტაკომბატები გონს მო- ვიდნენ და პირდაპირ ჩვენი მებრძობებისკენ გამოქა- ნდნენ, მაგრამ ის იყო წითელმა მებრძობებმა ვეწი ხევე- რინი გამართაყ არ აცალეს ფაშინტებს, თავად ხევერინ- ... მიუქენდა ბრძობის ვეწი, იმდელე ღუმელი ჩამო- ეცა გზაზე.

... ამ პატარა წერილი ძალზე ძნელია ჩამთხვობის და- მსახელებული ურწმუნეები და ქალაქები, სადა მის ურ- ბილია და სისხლი უღერია, ძნელია ჩამთხვობი ყველა, კისთაყად მზარდმხარ გაუწევიან ომის მძიმე ჰაბანი... ვრც იყის, რამდენჯერ გული ცრმებთი ასლდებია, რო- ცე ბრძობელი დაცეული მსასაბიტი საყვარელი მეგობ- რი მიქისთვის მიგზარბებია.

აკაკი გოგობერიშვილმა ფაშინტებთან გაათრებულ ბრძობებში არაერთხელ გამოირინდა ვეწილბის და სი- ლამაყე, რითაც პოლკის პირადი შეხედვლობის დიდი სიყვარული დამისაურგა. ტყუულად რიდი უწოდებდნენ პოლკის მთავარს.

დაცობა, განიქურნა. აფერ უცვე ოფიადი წელზე მე- ტკა საშხდრო სანახაურში დგას და წილიდაწილდა საქ- მს. სანახაინად და კაცური კაცობით ემსახურება: მის მერტს მთავრობის თხოუბები ვიდილი ამშვენიერს. 1962 წელს დაიქურბლად დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ოფრიდიული ფაკულტეტი.

...სამუშაო დღე მიქურა. კომსარტიკა გინების თვა- ლი ცაგადალი მთელი დღის დაწილიანობას. შემოტანილი ქალაქები ვადეიოთას, ზოგს სხელი მოაქურა, თანამ- რობლები იხინი, დაგაგება მისცა, საქარტი და ვადალუ- ლედი ხომ არაფერი დარჩაო, კაითხა, და, როცა ცველა- დური როცე დაფუტლა, კაბინეტინად გაყვდა.

სხვაყე მოქლენ უღწამაწინებელი ჰაბუკუბები, სხვა- ყე უნდა შეუვების მათ ბრძობაში ნაწილობა ვაკა- ეკ და გაყავილის იმ წწილიდაწილად გზაზე, რომელსაც საშხდობლის სასახაური ეწოდებდა.

ალექსანდრე არბაქიძე

სურათი ა. გოგობერიშვილი ესახებება წვე- ვამდლებს.

ა. გომოლაშვილი ფოტო.

„ნუ გეშინია, ჩემო კარო, თანა

კლარა —

ეს სინათლეა, სიყვარულს რომ

შემატებია“

ამგვარ პოეტურ სიტყვებს მხოლოდ ჩანავის პოეტმა დაწვენი! ამგვარ სიყვარულს, მხოლოდ რჩეული განიცდი ჩვენს ქვეყნს დედამწვენი. მაგრამ მხოლოდნი ვი ისინი თანაგრძობნი! ნიკოლოზ ბარათაშვილის შემდეგ მე არ გვევლუბა პოეტი, რომელსაც შემოვლობდეს ასეთ სინათლედ, ასეთ კალსადნად ტრევილინი, ვემდობენ, რომ კდინიერება არ მიიწინებენ ამას თანამდრევი პოეტები.

შეშლბებელია დავიფიქსოთ, თუ როგორ ტრევილინი განვიდოდა პათოლოგი, როცა სიკვდილი უდროლოდ მოკვთა — ზღვის წრებში ორი ნორჩი ყვავილი: მესვე კარბელი და სანდროს ცირკეტი, რარეა მწვევედ გაღობუნა მათი დაღუპვა, როგორი სიყვარული დღებია ისინი!

მაგიდინა პაოლის ერთი ფუნქრობა: ჩვენთან, უახლოეს მეგობრებ-

თან შეხვედრის დროს, იგი ხშირად გვეცინდა ხელზე. უტრეხულ მდგომარეობაში ვვარვინდებ ხოლმე. ის ყო ღილითი გვეუბნებოდა: „აჩინებენ, როცა პუშკინი ზებდობდა თავის უსყვარლეს მეგობრას დღევანდელს, მას ხრბად ხელზე ციციდა“. ახ ვიცი, რამდენად შერაცხეს ისტორიულ სინამდვილეს, მაგრამ ეს უკვე არ იწვევს ჩემში გაბრაზებებს: დღემდე არ ვიანამა, მივითვს, ეს არ ამოცინებს, პირიქით, ამწვევებს კიდევ უფრო კნობლი კრეკოვსი ბრანდისს რაკოვლად ვერ წარმოადგინა, თუ როგორ შევლო „პაშლივის“ და „მეფე ლიონის“ ავტორის მეგობრული ურთიერთობა ჭინოდა ვიღაც სტრატორიულ ესპანაზში მეციკრის, ვანა ეს სტრატეფორული ესპანა მისი ბაძემოლის მეგობრია არ იყო! მისი ხომ მათთან თავისი ბავშვობა გაატარა და რომ დიდი ხნის განმწივების შემდეგ შექსპარის მოვეგებოთ მისთვის ხელზე ციციდა, ვანა ეს დამეკრებდა მას!

სკუტორი ლემესის წიგნი პაოლის არ გამოუტოვია. რა იყო ამის მი-

ზეზე? უპირველეს ყოვლისა მისი მყარი, დახვეწილი გემოვნება და დიდი მოთხოვნა, რომელსაც ის უწყებდა პოეტურ კრებულის და, გამსაყურებოთ, საკუთარ შემოგებდებას. შემდეგ ამისა, ნაწილობრივ, მისი დღევანდელი. საჭიროა ვავითვალისწინოთ ისიც, რომ პაოლი დღეინერგის ხარკავა უკველდობრივ ცხოვრებასთან ბრძოლაში, ჩათაოჯინა შეეგნა. მე არავიხილუ მინახავს „პოეზიის“, „წიგნი დღესა“, „მეგუდნის დანისა“ და „ლირიკული შიშასაბრების“ ავტორი ძალზე დალოლი, დაქანცული ამ ბრძოლაში. მისკვიდენს გამოგზავნილ წერილებში პაოლი მწერდა:

„მამა, მომწერე ისეთი რამე, მქონდეს ჩვენი ბაღში საუბრის ფსახი;

ჩემს სადღერძეულს თუ ისევ სვამდე, ჭერ თუ მოვლია საწინაო თასი, თუ გამოკლდა ვინმე ჩვენს

კამეტს და პოეტების დაინერგა დახში“.

საყვარლო პაოლი, ჩვენი საყვარლო სამარადისო შეწყვეტილის მოგონებებს დისი დაინერგა, აღარ დასვენას; იგი ვამთა კანონმდებლის სვამდე შეიჭრის, მხოლოდ მე და სიგელო დავტორით სვამოლოდ სვამდე დაწერი ჩვენი ღმერთი შეხვედრის საკავალი. მკავარ, შენ საყვარლო ლიტერატურულ ღმერთს შეხვედრის ბრძოლაში, ჩემი ძვირფასონი იმე დღეინით სვამე, საწინაო თასი, პირამდე სვამე იგი მხოლოდ ეს თასი ახლა ჩემ ხელთ არის, ჩემი დავაფიქსოვარი მამა, და მას მე, ჩვენი შეფიქსოვანი მამა, უნახსენელ წინააღმდეგ შეხვედრა

შეუხბა, საბედისწერილი დღითი, თავდაბრალი და გველოვიარ შიშობილი მივეგებოთ პაოლის ცხენარის სასაფლოსკენ. ასევე თავდაბრალი და თვალტრემლიანი მივიდნენ ვანახელუ დღეების პასიონოში და ვტრევიეს მის საფლავზე ბრძოლულს ყვავილს, რომელიც მას ასე უყვარდა.

კოლაუ ნადირაძე

საკუთარი იაზუვიკი

მას ამ ლიტერატურულ ორგანიზაციის გაუქმება საბჭოთა კავშირის მწერლების პირველი ყრბოლის წინაშე დადგა საკითხი არა მარტო ჩვენს საერთო ორგანიზაციის წინაშე, არამედ მთელი საბჭოთა მწერლობის მომავალი ზედის, მისი შემდგომი განვითარების ზედის მიხედვით. ამ ლიტერატურულ შეფიქრებლობითი შეთავის შესახებ. საიით უნდა წავიდეს საბჭოთა მწერლობა, საბჭოთა სოციალიზმი — ღმერთი ნების განხორციელება, სოციალისტური სინამდვილის პრიმიტიული ასახვის გზით, თუ მაალი ტექნიკური მხატვრული ოსტატობის გზით (მხატვრო, ყველგვარ ამს, მტყ რომ პრიმიტიული ვადმოცემე) მტად ახლა და ხანგრძლივი კამათის შემდეგ ყრბოლობაში პირიქა საბჭოთა მოუჩის მათაოუსკისებრი მაალი მოქალაქეობრივობასთან ერთად, ასევე მაალი მხატვრული, პოეტური ოსტატობის გზა-მაალი ოსტატობის გზა.

და დღეს საბჭოთა ვაგინსებით, რომ ქართული მწერლობა დღევანდელა ერთმა პარკელთაგანმა დაუტარა მხარე ამ გზას, ამ არჩევანს და ის ქართველ მწერლობაგან, რომელიც განსვლილად განაცხადა ამ თავისი მხალაფონისა და ნების შესახებ ქართველმა დღევანდელმა, პირველადიან გახლდათ პაოლი ოაზუვიკი.

ეს იყო საბჭოელი მწერლობის დარსდელი, ნამდვილად მისი საყვარლი, დიდი ქართული ლიტერატურის შესაფერისი ნაწიერი, მაალი მოქალაქეობრივობისთან ერთად, მაალი მხატვრული, ტექნიკური პოეტური ოსტატობისა

ქართული პოეზიის დღევანდელ ვითარებაში, დღევანდელ ვითარებაში, ყველგვარ ეს მე უმტადვეთ არ ვაგინსენი, სოციალისტური სინამდვილის მხატვრული ასახვის საქმეში ეს ოსტატობა და მისი ვაკვეთილობა ჩვენ, ქართველ პოეტებს ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს.

ჩვენი ლიტერატურის ისტორიაში ცნობილია, რომ ქართული პოეზიის ტრენდაზე ორგანიზებულად თარგმნის საქმეს ოცდაათიანი წლების დასასრულში ჩაეყარა საფუძველი, საბჭოთა მწერლობის პირველი ყრბოლის საშვაბისში, რი-

ცა საქართველოში გამოჩინულ რუს პოეტთა ჩვენ და ჩამოვიდა, მათ შორის ნიკოლოზ ტბინოვი და მარის სახტერაჟი, მათნი ჭერ კიდევ ჩვენი მწერალთა საერთო ორგანიზაცია არ არსებობდა და ამ სტერეოტიპობაში მასპინძლობდა და მათი ქართული პოეზიაში ორიენტაციების საქმეში დიდი როლი თამაშობდა ცალკეულ ქართველ პოეტთა პირადი ინიციატივა. პაოლი ოაზუვიკის რუს პოეტი მათგანდღერძის ურთიერთობის გამოცდილება უკვე საბჭო მქონდა (ვახისხეთი მისი თანამშრომლობა ბაღინსტანს) და ამ მან დიდი სასახარე გაუწია ქართული ლასახური და თანამდრევი პოეზიის რუსულად აუდრების საქმეს. ნიკ. ტბინოვისა და ბ. სახტერაჟს პაოლი ოაზუვიკი უკვე კარგად იცნობდა, ისევე, როგორც მანადე მათაკუკისა და ისტინეს. პირველთაგანი, ვინც მთლიან თავისი ენერგიით ჩაება ამ საბჭოელი პოეტი საქმეში, გახლდათ სწორად პაოლი ოაზუვიკი.

დღემდე არაინი დანიტერებისება, რას საქმეინობდა პაოლი მოსკოვში 1935-38 წლებში, როცა იგი „ქრონოსის“ წარმომადგენლის როლს ასრულებდა და როცა იგი, ამავე დროს, იქ გატაცებული იყო აგრეთვე ახალი ქართული დიდი პოეზიებით — სამგრიის პრობლემათი. ჩვენც ყო-ჯოჯობებს ვაგინავს, რომ ბ. ოაზუვიკის მოსკოვის ერთ-ერთი ძველ სასტუმროში თავი ავირდინებ ივანე ვახტანგაძე, ვოლკოვი, ჩაგინი, ლასკოროვი, პოეტებს და მხატვრულ გამოცდილებობას მწუშავები. ბ. ოაზუვიკი ჩაეყარა სახტერაჟს ბარათაშვილისა და ვეპუშველიას ლექსების დავუფინებულ თარგმნის იდეა, რადგანუ მან მწვენიერად იყიდა, რომ რუსულ და უცხო მკითხველთათვის ჭერ კიდევ უფრობა ჩვენი პოეზიის მაალი პოეტური ინტერესები რუსთაველის შემდეგ სწორად ამ პოეტების თარგმნას მოითხოვდა პირველი რაგნი.

მოგახსენებთ, ბ. ოაზუვიკის პირადი კონტაქტების განსაკუთრებულად უნარი ვანადე; ვარდა ვრცელისა და უტურთა მხატვრული გემოვნების, მას რადე საუცარი თანაკუთლები ხიბული ქონდა, ბუნებრივ, სწორედ ბუნებრივ და არა ხელმოწერი, რომელსაც ზოგჯერვე მხრად წარმოგებულად თამაშობენ ხოლმე. ბოჩის სახტერი-

ნაკი მიიღეს მის სიცოცხლეში ნამდვილად ბავშვით იყო პაოლოზე შეყვარებული და იგი სიკვდილამდე მის კუთხარე დარჩა. რუს მწერლობა შორის საქმარის იყო პაოლის გამოჩენა, რიკველდობის მის ვარკობი დატარადლობდა; ქართველ მწერლობა შორის ყო პაოლის გამოჩენა ლერსმწენი ანდაცხი ჩადებებს გვედა. მასხალს ქართული პოეზიის საბჭოეთში, მწერლობა პირველი ყრბოლის ერთი წლის შემდეგ, 1935 წელს მოსკოვს და დენინგრადაში. პაოლი ოაზუვიკი ამ საბჭოეთში და შემდეგ მოსკოვისა და დენინგრადას საქმეში და გვეგარბო შეხვედრებში პირდაპირ თავის სტიქიაში იყო. იქ მას ძველი ნაცნობებიც ბევრი გვეყდა და ახლდეს მისევე უნიკალურიცდიდენ. პაოლი, პაოლი, პაოლი ჩვენ არც იქ ვავიყვარა, რომ მასპინძლობა მთელა ურადადე მათე იყო მთქვეული. მაგრამ ყველგვარ ელვაგარ მათე ოაზუვიკი, როგორც მისი ამბობდნენ, კრებულ საქართველოს მძირელობა დღევანდელის მიღებზე ყოფილიყო, ჩვენი საბჭოთა ხელისუფლების ვანაგებების 15 წელიწადში. მას იქ თავისი საოცარი მაღალმნიშვნელობითი უსაზღვრო ატექტივიზმი მოეყვანა სხვა პარტიისა და მთავრობის მანიქილი ეხლმდებარებო.

- პაოლი ოაზუვიკი — ტრბუნაზე...
- პაოლი ოაზუვიკი — რიონმესზე თავისი სამახი არკვეული...
- პაოლი ოაზუვიკი — დღევანდელი...
- პაოლი ოაზუვიკი — სამგრიის პროექტებთან...
- პაოლი ოაზუვიკი — მიღებებსა და შეხვედრებში...

„ნამეტანი ხმაურის, შვილი“ — პოეტის მამის, ჭიბო ოაზუვიკის, ცხოვრებაში მტად გამოცდილი კაცის, ეს საოცარი წინათგონობითი, წინანსარი შიშით, რამდენიმე წლით ადრე თქმული, ვანაფორილებული ფრანკა მხოლოდ პოეტის მრავალპრობანულმა ოქჯასა შემოინახა დღემდე.

ირაკლი ბაზუშიძე

... შოთას ადრეც შეგვედროვარ, იგი ამ ექვსი წლის წინაა ირომა მეუ-
ბარმა გამაქრო.

— არ იცნობ? — შეიხა ხან.
— სახე ნაცნობია, მაგრამ ვერ მითხრობენია, საიდან?
— ძალიან ცუდია, რომ არ იცნობ, ასეთ ადამიანებს უნდა იცნობდე; ბე-
ვრი კი არა გვეყავ ასეთები, მარტო შერ კი არა, ყველა ვალდებულია მას იც-
ნობდეს! — და განაგრძო. — შოთა ლომიძე, კიდევ რაიმე განსაზრება ხომ
არ გინდა?

— შოთას ვინ არ იცნობს, — მოვიდომე ჩემი უბრალო მდგომარეო-
ბიდან გამოსვლა; იმხანებში იგი მეთრად გადა მსოფლიოს ჩემპიონი, ხელუ
გაეწოდე, ეს დიდი გამაჩვენებ მეც მივულოცე.

მას შემდეგ კიდევ რამდენჯერმე შევხედი შოთას, მაგრამ ეს ერთი ხანი
იყო აღარ მენახა; მეგობარმა შოთას, ცოტა დაშშობდა, კიდობას თავი დაანე-
ბა და ახლა თავისი პროფესიის მიხედვით ჩაიფიცა შოთასობა. გაჭურვიც
ალარფერის წერადნენ მის შესახებ, თითქოს რაიმეფერის ერთ დროს სახელგან-
თქმული ფულავანი.

და აი, შოთა ლომიძის, ამ უბალო ფლაგანს, ისევ შევხედი; აჭერად
ახალციხეში...

— შენსაშენი ადამიანები გვეყავ ახალციხეში, რომელი ერთი ჩამოვი-
თვალოთ; მაგრამ აი, შოთა ნამდვილად ღირსია თავისი კარგი შოთაობით ხე-
ლახლა გაიცნოს საზოგადოებაში — მითხროს ახალციხეში.

— ვინ შოთა?! — შევეკოთე მე და უურადღეა დამაბე.

— შოთა ლომიძე, მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონი თავისუფალ კიბობა-
ში, ახლა იგი ახალციხის საყონსერო ქარხნის დირექტორია, ყველა პატკეა
სცემს, ყველას უფავარს, არავინ არაფერზე უარს არ ეუნებნა, ისიც თავან
დიდ ავტორიტეტსა და ხალხის სიყვარულს საკვეყნო საქმიანოების თყენებ,
წავიღო, შეგავადრებთ!

ახალციხის საყონსერო ქარხნიცენ გავეშავჯერტო. ვადვექერიო მდინა-
რი ფოცხოვი; ვუყურებ და თვლი ვერ ძეტბა ციხის ანსამხლის ცქერიო, მა-
ღლა, ხელუ მღლა, ცად რომ აზიდოლ...

— გენერალ პასკევიჩის დავალებით, გრიგოლ ორბელიანმა ამ ციხის კო-
ნგურიდან ერთი სროლიო ჩამოაგდო ნახევარკოვარტო, — მუუნებნა ჩემი თანა-
შვავარი და ამაჟად უმჯატბის, — თურკები უმაღ შედარწენ თურტი — ნაზე-
ვარშთავარის ჩამოგებნა ცუდ ნიშნად მიიღეს და მადლ დანებებნა ოიხოვეს.

— აი, გაღბით პატარა ეკლესია რომ მოიანს, შიშველ ვირაკებს შორის,
იმ ეკლესიაში იქორწინა არსენა შარაბდელმა. — და ხელს იქითა იშვეტენ.

„მოსტაკა პატონს მოახლო,
ახალციხეს გადუყენა,
ჩიოის კაბები გახალა,
სულ ფარჩები შეუტერა“ — ვიშობებ მე.

ქარხნის დირექტორი შოთა ლომიძე და სააქტროს უფროსი ამირან დემეტრაძე

... დღესი ლექსს მოხუც; თემს თვბა გადავიბა.

ახალციხის საყონსერო ქარხანა 1959 წელს შეიქმნა. ნელდულოო მდი-
დარმა მესხეთმა ამ ქარხნის გაშვებით ბევრი სიყვით ნახა. მას შემდეგ ყოველ-
წლიურად ორჯბა მისი პროდუქტულობა, წელს უკვე 10 მილიონი პი-
რობითი კილა კონსერვი უნდა გამოშუენა, ვადვებულებით კი — უფრო
მეტტი.

შარშან ქარხნის ზემოგებმა 484 ათასამდე მანეთი შეადგინა. აქ
ორი სააქტო მუშაობს. როგორც ნატურალურ კონსერვებზე, ისე ბოსტნეუ-
ლისა და ხილის წვენებზე, აქურთა ჭემს, მსხდის, ალუბლოს, კლიაის, კანკე-
რის, მწვანე ხახვის, კიტრის კონსერვები და წვენები მიიღეს საბჭოთა კავში-
რშია გაიქმულო, ხაიოსიც საცდელსა, მწავარობასაც კარგად იტანს...

— ყველას ძალიან მოსწონს მესხეთის შოს ბარკა — ჩვენი კონსერვე-
ბი, — ამხობს შოთა, — ამიტომ არის, რომ საყვარლო შეგინებშია გამარ-
ჯებული გამოცდილი და ნახევარლიტრიანი კიტრის კონსერვის დავაფხება-
ში მოსკოვიდან ხარისხის ნიშანი მივღეთ.

„ჩვენი ოსტატობა — ხარისხის საშუალებო“, —
ასეთი ინიციატიული გამოიფა თბობისის პირველი მა-
ხისის სახელობის სამკერვალო ფაბრიკის მკერვა-მოტო-
რისტობა ბრიგადა, რომელსაც ნათელა გიგაური უღვას
სათავეში.

ნათელა გიგაურის ბრიგადა ახალგაზრდულია, და-
კომპლექტებულია პროფტენიური სასწავლებლის
კურსდამთავრებულებით. ბრიგადის წევრთათვის მთა-
ვარია ურთიერთდამხმარება. ამში არაფრია გასაკვირი,

თითოეული მათგანი დაუღუბლებია მიმიჯნავე პრო-
ფესის.

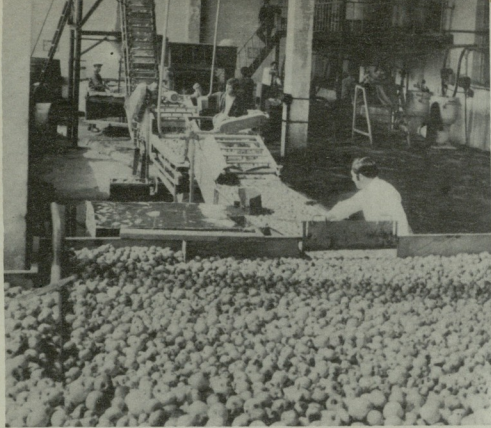
კალმფლები ბევრი სასარგებლო წამოწყების ინი-
ციატორები არიან. სახელდობრ, მათგან ვამოყვებს სა-

„კიკვლავილი“

ზოგადობრივი კონტროლირები, რომლებიც თვალ-
ურს ადვენებენ თითოეულ ობერკაციას, რათა ფინიშზე
ნაწარმი უწუნოდ მივიღებ. ბრიგადამ მიაღწია იმას, რომ
ვალდებულებით ნაკისრი 96,6 პროცენტის ნაცვლად,
98,2 პროცენტ პირველ ხარისხის პროდუქციის უწვებს,
ხოლო მზა პროდუქციის საერთო რაოდენობიდან 28
პროცენტზე ხარისხის ნიშნითაა.

ბრიგადის წევრები არა მარტო წარმატებით ასრუ-
ლებენ საწარმოო დავალებებს, არამედ აქტიურად მონა-
წვლეობენ საწარმის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. მა-

ბოს სარეცხ საწარმოში.

— გვეუბნება შოთა, რის შედეგად ქარხანა შხაბთ-კიკრიძის მუშაობის შემდეგ ცხოვლივნი არიან, მათი გამოუშვებაც ჩაილია, დიდი რაოდენობით 140-150 მანეთი უკიდლოდურად. ამას მიუხედავად, ხელფასის 15 პროცენტით პრემია. ქარხანაში საუკეთესო ადამიანები გვყავს, საქმიანობისთვის არ იზოგადენ, — და შოთა მუშებს გვისხედებს: ირა ხარაიშვილს, რუსულდან ლომიასაც, დარეჯან თაბუნიძეს, ალაფარა პროინას, ტასო ვრუშვილს, ლაშარა ველიძეს, ირა კლდოვას; მხარაშვილს; ავანადო მელქონიძეს; ტარიელს ვარაძეს; ახალგაზრდა ინჟინერს ნუგზარ ბეგიშვილს; მარტყოფაძეს; გიორგი ანანდერტარაძეს, აკაკი ბეგიშვილს და სხვებს.

ქარხანაში საუკეთესო სტენდი მოუწევიათ, თუკი ახალიველს, მისივე ლოი ჩემპიონის სურათების სტენდი.

— ჩემს მეგობრებს ზნაიად რომ ვერ ვნახულობ, ამით ვიკავებ ნახვებს სურვილს — ამბობს შოთა.

— წონაში მოვიმატე, დავძმობდი, ხანდახან შერყინება მომიდნება ხოლმე. მაგრამ ახა, როგორ? აქ რომ წაყვდეს ვინმე სპორტული მოწინააღმდეგე, ერთად ვიფარჩხები. რაიონულ გუნდს ვუდგევარ სათავეში, ტენისკურსიც ავადარა ხოლმე, მინდა მესხეთიდანაც გაიხმაროს ვინმე, ვნახოთ, რა შედეგს გამოიღებს ჩემი მეცადინება. ძველად ზომ ეს უკუთხე არავფერში ჩამორჩებოდა საქართველოს სხვა უკუთხეებს!

თბილისში იშვიათად ჩამოვდევარ, ძალიან შემიყვარდა მესხეთი და მისი ადამიანები; კვირა დღეს, თავისუფალ დროს ახლო-მახლო სანახევსაც ვესტუმრები ხოლმე, ხან ბაღს ვავლი, ხან ვნადირობ, ან კიდევ რომელიმე ძველ-ძველ ტაძართან მივდევარ, ისტორიულ ციხე-კოშკებს ველა-ცდებ.

გვსაუბრობენ უფროსი გენერაციის ხალხი

ახალიცხენი უველას სჭერა, რომ ქარხნის წარმატება ბევრად არის დამოკიდებული ქარხნის დირექტორზე, შოთა ლომიძეზე, რომელიც უკვე რამდენიმე წელია ამ მუშაობს. მისი ზედმდებუნებლობა აშენდა ახალი სკოლისთვის კორპუსი, მოეწყო სამუშაო კომპლექსი, ეკოლბა წყალსადენი, კანალიზაცია და ახე შეშდებ.

— მუშაობის უკეთ წარმართვისათვის მსოფლიო გრაფიკი შევამუშავეთ.

და ამით ღიდ სიამოვნებას ვიღებ. მგონი, რომ აქაც სანდტერესოდ და მინა რისიანდ მიღს ჩემი ცხოვრება.

დეე, მუდამ ახე ცოლს, მაწაწე ბებუდადებულა ვალავარა, შოთა ლომიძე!

სილოვან ნარინიანიძე

გალითად, ეთერ ჩიტიაძე № 7 სამკერვალო საამქროს კომპლექსში ბიუროს მდივანია, ციური კეკელიძე, რომელმაც „საპატაიონი ნიონის“ ორდენი დაიმსახურა, საამქროს სახალხო კონტროლის ჯგუფის თავმჯდომარეა, ლია სულაბერიძე საქალაქო საბჭოს დეპუტატად არის არჩეული. მკერავები სისტემატურად იმპლემენტ კვალითიკაციაში, წარმატებით: უთავსებენ ერთბანდის შრომასა და სწავლას.

სექტ XXV ყრილობის შესაბუნებრად ბრიგადამ გადაწყვიტა წლის ბოლომდე ოცდაათობის მანეთზე მეტი ზრდებით პროდუქცია გამოეშვას, დასტებით ათივე სის ხუთი მომიჯნავე ობიექტია, მოამზადოს ხუთი კვა-

ლიუციური მკერავი, 1976 წლის პირველი ორი თვის გეგმა ყრილობის გახსნის დღისათვის შესრულებული.

მათი მოწოდებით მიმართეს რესპუბლიკის სამკერვალო საწარმოთა მშრომლებს, გახსალონ სოციალისტური შეჯიბრება პროდუქციის ხარისხის ძირული გაუმჯობესებისათვის.

საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს პრესიდენტი მამიჭინა ნათელა გიგაურის მკერავ-მოტორისტთა ბრიგადის თავისნობა, იმუშაონ დღეობით „ჩვენი ოსტატობა—ხარისხის საშახურში“! და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს დაავალა ფართოდ გაავრცელებოდა.

● № 7 საამქროს სახალხო კონტროლის ჯგუფის თავმჯდომარე ციური კეკელიძე და საამქროს უფროსი ნინელ დავილივა ამოწმებენ მკერავ მერი ძინდობის შეყრილ ნაწარმს.

● საქალაქო საბჭოს დეპუტატი ლია სულაბერიძე (მარჯვნივ) ამოწმრეველიან.

● სამუშაო დამთავრდა.

● № 1 ნაკადის ხარკოა ხედი.

ანაწარმ გომოლასის ფოტო

ასმათ და ნათელა მარგოშვილები.

თარხან არჩვაძის ფოტო.

სონია მარგოშვილი და ეთერ ზანგოშვილ

ქართველები

ბემ-ზე

გონივრული შრომა

- ნაკრებობის ერთი კვანძი
- — ნაკრებობის დასრულება
- მოსახლის გამოხატვა
- სასიხლის მშენებლობა
- ნაკრებობის შრომა

● ტექნიკელი ვიზორი კვანძი

- ნაკრებობის კონსტრუქციის მოწყობა (ნაკრებობის) დასრულება. ნაკრებობის დასრულება და შრომის დასრულება
- მოსახლის თანხის აგობა. მშენებლობის უფროსის თანხის აგობა
- ნაკრებობის დასრულება (ნაკრებობის) ინჟინერი ზვირ მელიქიძის მეთაურობით. ნაკრებობის დასრულება და შრომის დასრულება
- ნაკრებობის დასრულება და შრომის დასრულება

ვენეცია

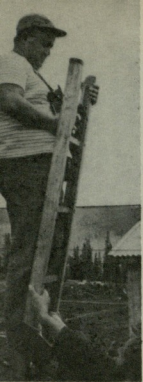
კოკი
კეკელიძე
პედაგოგიკური
სამსახური
მასწავლებელი

ალექსანდრია

შავი აფრიკა

ქართვი- ლუბი გაე-ზე

ბი-გურუნისკია — ქართული დასახლება. ეს დასახლება დღეს განთქმულია ბაიკალ-მურის მაგისტრალის მშენებლობაზე. განთქმულია მაღალი შრომითი მანერებლებით, გამარჯ და შრომისმოყვარე ადამიანებით. „მათგან უნდა აიღოს მაგალითი ყველა მშენებელმა“, — ასე დაახასიათა ჩვენი წარგზავნილები ბამ-ზე ანგარმშენებლობის უფროსმა ვ. ზონდარემა.

ამ რამდენიმე თვის წინათ ამ უღრანს, გაუკეთავი ტვი უთ. არც გზა, არც სინათლე, ტუემი იდგა მონადირის პატარა კიბო... ქართველ მშენებლებს თავი ამ პატარა კიბოში შეუფარებდნენ. დღეს ვეღარ იცნობთ ნიას დასახლებს. მშენებლები კარვებიდან და ვაგონებიდან კეთილმოწყობულ ბინებში გადავიდნენ. სამოედგადგენი საერთო საცხოვრებელი, სასადგომი 110 კაცობათვის, ოთხბინიანი ორი საცხოვრებელი სახლი, მაღაზია, წყალმომარაგების, ვერტმანქანის მიწები, ხის ტროტუარები, საავტომობილო გზები, საწყობები სერვისისა და სამეცნიერო-სახლისათვის, სპორტული დარბაზი, კინო, ბიბლიოთეკა, სათხილამურო ტრასები, სპორტული მოედნები. უდიდეს ოქტომბრის დღესასწაულის დღეებში ამ კლუბიც გაიხსნა, რომელიც 2500 კაცს იტევს.

ბამ-ს დღეს ბევრი სტუმარი ჰყავს: ურნალები, მხატვრები, მწერლები.

ასან წინაა ბამ-ს პოეტო ცეცვი იტყურებო ცეცვი. მან ფეხში შემოაბრა ქართველთა ბაიკალ, ესაუბრა ნუშებს და თქვა: მოედლ ბამ-ზე ნაგრუნისკიას მსგავსი კეთილმოწყობილი დაბა არ შეშვედრიათ.

ქართველი ფოტოურნალისტებიდან ბამ-ს პირველი ზონდო დაფიქცი ესტუმრა. მან თითქმის ერთი თვე დაჰყო ქართველ მშენებლებთან და იქიდან ასრე მტტი ნაშუგები ჩამოიტანა. ეს ფოტოები ნაირე ჩვენი სახელგანთი თანამოქალაქელების შრომასა და ცხოვრებასასახავს, მოკვთობროს ქართული დასახლების უფელდეფორმაზე — რუსთაველისა და თბილისის ქუჩების დაბადებზე, ფოლადის მაგისტრალის კოლომეტრებზე, ქართველ ტყვის მჭრელთა ვაჟკაცურ საქმიანობაზე.

აი, ისინი უცარიელი ტაივის პირველ შეკრებებში, ვისი ხელითაც აშკარა ნაირე უფელდეფირი, ვისი სახე-ლითაც ასე ამაჟობს დღეს ქართველი ხალხი: ვალერი რუხია და ანზორ დვალთიანი, ბაჟურ გურგენიძე, სოსო წიწკრიძე, ლევან შავიძე, ვაჟა მენგელია, შერას დარგაშვილი, ზაურ მებტინიძე, რევაზ კიკაბიძე, რაფიელ შეღვემეძე, ზურაბ სულიძე, ემსა გოლდაძე, ავთანდილ ჩხარტაიული, გიგურაძე ძამიყვი და შრავალი ჭიკაძე; რამდენიმე წაუციობავს, რამდენიმე რამ-სენია ქართველ მკითხველს მით შესახებ. ფოტოურნალისტები რუსების სითბო, რამდენიმე სიყვარული ჩაუტყობია ამ ფოტოებში. თითოეული ფოტოში იგრძნობა პეტრის სიყვარული შრომის გმირებისადმი. მის თვალს არაფერი არ წარჩინა შეუძენველი: ავირ, „ტაიგის ცეც“, „სამრტებო ნაირე“, „ბობოლი კოლეების წინააღმდეგ“, „ახილ დენარე მზად არის“, „სამედლივის დამხრება ტუემში“, „ახალი უოსტა საქართველიდან“, „საქართველოს ხელმძღვრელი“ და ა. შ.

რაცა უფერზე ფოტოურნალისტის მიერ შოიულ ტაივში შესრულებულ ნაშუგებებს, სედავ, რომ ბამი შოიულ რამანტიკა არ არის. აქიერი ზაფხული სიხესს და ზამთრის უინეებს რომ შეეფუო, ოქათან განმორების სედავს რომ გაუშლო, ვაჟკაცი უნდა იყო. ბამი ვაჟკაცობის, პოლფების, სამშობლოს სიყვარულის თავისებური გამოცედა.

ფოტოურნალისტმა ბ. დედაქიმე მაღალ პროფესიულ დონეზე, ისტატურად შიმაგანდელ და რომანტიკულად ასანს შორიულ ტაივში ქართველ მშენებლების რთული და ლამაზი ცხოვრება. მან ახლებურად დაფანავა საქართველოდან წარგზავნილ ბამელი შრომითი შენარება. მათი თვალსაზრისი უფლითა ბაიკალ-მურის გრანდიოზული მშენებლობის საქმეში.

ფოტოურნალისტი ამ ზამთარს კვლავ იტყვი ბამელ ქართველებს, კვლავ ეტყვი ალბედავს მით შრომის, ცხოვრებასა და დასვენებას. ამ ნაშუგებებს მკითხველი იმედგ ფოტალბოში იხილავს, რომელიც სკყ

XIV ყრდობას მიეძღვნება.

მეგრეთა შოლცა გელოდალ გელოცეთ თქვენი დაბადების 60 წელს-ურნალ „ღრომა“ სიყვარული უერთებს თავის ხმას იმ შრავალიტობ-ვან მკითხველებს, რომლებმაც შეიკვარეს და გულში ჩაიბეჭდეს თქვენი ნაწარმოებები.

გისურვებთ ღიბხან სიცოცხლს და მრავალ შემოქმედების წარატყნებას.

სამთა სტაგაჟი

ჩიხმა თქვა:
— ჩემი რქის ზეფი
დღვრითა ერთადერთით,
არჩივთავა და
მეკაცოც
უნდა
მუხლებზე მემთხოვოს!
არჩივ
მგინი, იმ წაშში
ცაზე არც გამჩინელი,
ვიდ იცის,
ხან შერტუვა
ლევანქაძის
ლორქა ჭიქელმაჟი.
შოუმეც
პირშიშველამა

ანდჟანის პარაჟი...

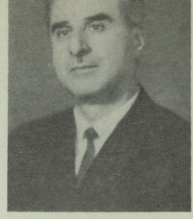
მე რად მინდა
ანდჟური თქმები,
დაბაჟარე
გულზე შენი თმები.
თან ღიბილის
გაიმტეც ელვაც, —
მინათობდეს
შენის დელგამას...
ვირაფერი
უნი დამაკლოს მტერმა,
ეჩინარე
უჩინარმა მტერმა,
ჩვენიურად
ღრო-ეჟი რო ჭკვი, —
და თვით დღვრითაც
ზოგერ, მისი ტყვეა...

ჟიმიპარა

თმაგაქნილი ქალივით
წვიმა მომდევდა შხაუნმა;
გამილიისფრა ჭაღარა
ელვის შოლტების ქაშუნმა.
ფოცავარ, დანაშუელი
არ მიმიძღვად მცირელიც;
მცოდროდა მისი გულითქმამ,
სულაც არ ვაჟკაციენდლა...

საქართველო საქართველო საქართველო

მოსწრებულად უახსუსა შალვა და-
ლიანა მერაბი აღმანიის არა ში-
კო სულის ინფერია, არამედ მი-
სი სულის მერხნადიო. როცა ის
დოდ სულეტი სიხოს გრძნობს, მა-
კინ ტკიპილად უფრუდება და ვი-
წყებულა. დახ, მარათს ამბობს პა-
ტრინი შალვა, დაუდესტრა იოსებ
გრიშაშვილი.

უფრო ამაღლებული ის იყო, რომ
შალვა დალიანა მელვილი ხელი ჩაე-
ვრებსავე, ნიციკოს და
სცენად ისებ გრამაშვილიან ერ-
ად პირდაპირ იმ დაჭრებზედაც
გეგმვა, საყავეზეა რომ იწერენ.
ჩვენ უკან ვაყვებით. შალვა ჯერ
დაჭრის აჯოცა, მერე მერხნის და
მესამე. ვერცხვადი უნდა პირდა-
პირ ველეგურებო დაგმოს, მდობს
მოვალეობა, აი, მაშინ ვერ შეიკავს
თავი დაჭრითმა და გირილი წა-
სკდით. ერთი უფრიალად, მერეო რუ-
სი, ხოლო მესამე ურბეო იყო. მდობს
დაწოდენ მერხნადი დაჭრებებს.

ამ დროს დაჭრებზეა როდინ ქო-
ჩიასი ერთი დაჭრულადი მათი გად-
ეცხა, მერე ცოცხად უკან დაიბრუნა და უო-
ხსა:

— ამხანაგო როდინო, გახსოვი, პი-
რველი მსოფლიო იმის დროს, ჩვენ
ერთად ვიყავით ფრონტზე ტანო-
პოლის ალბონს ირავენ ჯერ რომე-
ვილიც ვაღბის მიტოვებ ვიდრე
და მერე ასევე ირავენ ვიყავით ის
ვალსი!

— იო, შენი ჰირომე, ამხანაგო სო-
კოლოც, საიდან ხარ, როგორ მოვა-
გონად ვიქ? — და ხალა როდინო
გადაეცხა:

ეს დაჭრის სოკოლოვი, ლესლი-
ნის ამბის ერთი-ერთი ნაწილის მე-
თაური, წუდებით დაავაციო! იგი
ახლად ცოცხალია. პირველი მსოფ-
ლიო იმის დროს იგი და როდინო
ერთად იყვნენ ფრონტზე.

ვენ მოვიღის ჩაშენენ ასეთი ამა-
ღლებული შეხვედრა გვირდა და
პირილიანა. მწრლის სიტყვა, სი-
ტყვა მართალი, მაღალის ტელსწორი
და ძალის შემზადებული იყო!

შემორბებს ვეხვედრითი სამხედრო
ნაწილები.

ერთ-ერთი ასეთი შეხვედრისას, რო-
დესაც ლექსი მჯინებარე ციხე-
ობობა პოეტი გორჯი ქიჩიშვილი,
განგაშა ატენ. თითქოს სის ლექს-
ის სტრუქტურის გულში ჩაიხტა სი-
ნი, შემორბედის იარადი შემარ-
თს და მტრის წინააღმდეგ ხალაქ-
მოდ დაიწარს. პოეტის სიტყვები
მათ წინ მიუძღვდათ იარადთან ერთ-
ად. ვეფლანარ — ვეფლანარში
შობისანად ვინერდა ქართველი მწერ-
ლის სიტყვა. იგი მონიხება და
ძალას მატებდა შემორბედის შემხვე-
დითი როდი იყო, რომ ქართველი პო-
ეტების ლექსები სანტრებში ხელი-
დადებენ სიტყვა დადილოცა, იფერება და
სულერი სიტყვის აძლედა იმობ-
რებს და ისინი უფუტოვრად ემ-
ჩოდნენ.

— ლექსი შრომის დროს ავტორი და
— იმდროს ტყვიით საყენებარა!
ასეთია პოეტური სიტყვის მაღლი.

მჭირდესი სიმინე ქურნალ „დროშის“ რედაქციის კოლექტივი ვილო-
კოდ დახმობის 70 წელი. თვეენ უნაგროდ, თავდებითი ენსაქვეებითი
ქართულ საბჭოთა ლიტერატურის. თქვენი მოთხოვნით, ნარკვევები და
წერილები დიდი მორჩილებად და სიყვარულით სარგებლობს მეთოველსა.
ვისურვებთ კვლავაც ასეთი შემართებით გავგვრებულნი თქვენი ლიტე-
რატურული საქმიანობა ჩვენი ხალხის საყიდლოდ.

ილი სამამული მოხსნა დაწევის
სიხელი დლიანა, მწრალია საგრი-
ანობა ნაწილი, უმთავრესად ახალ-
გაზრდობის, ფრონტისავე გაეფურცენ,
კლამი ბოშითი შეეცადეს და პირ-
სიხლიანა ფრანკების რანდული
შეზარებითი ეცვიდნენ დადაც მტელ
მამფრი მომენტი, ფრონტი ზურგის
სიტყვად სურდებოდა. ფრონტი და
ზურგის გაგრძინებულა ძალიებით
მხობილა მოხმადეგ მტერს.

ქართველი მწერლები მაიალიდური
და მაიალიდურული ნაწარმოებ-
ებით მოხრობდნენ, სიხმენესა-
კენ და გამარჯვებისავე მოუწოდებ-
დნენ საბჭოთა დადიანებს. უნარგა-
დენ და აფრობი მათებს მტრის-
ხეურ დაწყოლობებს, უკვლად
მძიმე მგაწარბობის დროს სახლთან
მჭირალი კავშირით იყვნენ და პირ-
კეთულობაც ავეფლანარს აკეთებდნენ,
რომ ფრონტზე და ზურგით ხალხს
მტერზე გამარჯვების რწმენა ზედას-
როულ დაწყოვითი ტრამბინათა.

იმ მძიმე დღეებში მწერლები გამო-
დიდდნენ: მოხმობებში, სამხედრო
კომისარიატების სამსიხოლოცაიო
ბუნებებში, ჭარის ნაწილებში, სკო-
ლებში, კოლმერჩიობებში, ფა-
რიკა-ქარბენებში და რაც მოავარია,
კავკასიის ფრონტის მოწინავე ხაზზე
მყოფ ნაწილებში.

მწერლები მჯინებარე სიტყვებს
წარმოებდნენ და თავიანთ ნაწარ-
მოებებს ციხეობობადნენ ანტო-
ნისიურ საბაიფრებზე, რომლებიც ხა-
ქარბელობის მწერალია კავშირთან
არხებულად სამხედრო თავდაცვითი
საბჭო ხელმძღვანელობდა. მწერლის
პატიოტული სიტყვა: „მისი ლექსი,
ხასია იარადული მკვეთრი და მან-
კალი იყო. იგი მტერს გულს უსობ-
და, ხოლო მოვარებს გამარჯვების
რწმენას უნერგავდა.“

ამ სახეობისათვის, პატიოტულად
საქმეში მთელი ენერჯითია და ენ-
თუნიშებითი მონაწილეობდნენ შალ-
ვა დალიანი, ვალაქიონ ტაბიძე, გო-
რჯი ქაჩიშვილი, სანდრო ეტლი-
ოიხე გრიშაშვილი, სანდრო ნაწილა-
შვილი, კონსტანტინე ქვიჩინაძე, გე-
ორგი ქაჩიძე, კონსტანტინე გახა-
ხურია, დიმიტრი ლევი, გიორგი ლე-
ონიძე, ილი მოხაშვილი, საშა ქუთა-

თული, სიმონ ჩიქოვანი, გრიგოლ
ცცხლობაძე, სტეფან კლავაშვილი, და-
ვით სულაშვილი, ნიკო ლორთქიფ-
ანიძე, ალიო მირცხულავა, კარლო
კალაძე, ირაკლი აბაშიძე, ვიქტორ
გაბესკირია, გიორგი კაკაბიძე, ბესა-
რიონ ელენდი, ვასო გორგაძე, დემნა
შევეგვალია, როდინო ქოჩია, სლო-
ნონ თავაძე, კალე ბობოხიძე და
სხვები.

1942 წლის 17 მარტს ერთ-ერთი
ევაკურირებულ მოსახლეობა მომხმ-
ნებელი იყო ბენგარის ელენტი, სი-
ტყვებითა და თავიანთი ნაწარმოებ-
ების ციხებით გამოვიდნენ: შალვა
დალიანი, ლეო ქიანელი, როდინო
ქოჩია, იოსებ გრამაშვილი, ვასო
გორგაძე, ვიქტინე ვერცხვილი, ივანე
ნიციკოვი, გიორგი კიტიანი და
ამ სტრუქტურის ავტორი. დაჭრულ-
ებმა რომ გაეცხა, მწერლები გვეყვი-
ნენ, შეეძლოთ თუ არ შეეძლოთ,
ყველა მწერალიან დასტრება. სამი
მეორისა ძალიან მძიმე მდგომარეო-
ბა იყო. მთხუხუხად საწინელი
ტკივილებისა, მოუშოვიათ, საყა-
ველი შეგავტენით დარბაზში. რაკი
ვედარ დაიყოლებს ისინი, მართლაც,
საკეთილი შემობრუნეს სამყვინი და
სცენის წინ მათაჯახეს.

მახსოვს, ყველას ცრემლი მოგვა-
და იფლებზე, განსაკუთრებით შა-
ლვა დალიანი, იოსებ გრამაშვილი
და ლეო ქიანელი ვერ იკავებდნენ
თავს დაჭრებებს ისე აწუხებდათ
ტკივილები, რომ სამი ცქესაც კი
გვესმოდა, მაგარამ საცოტება ის იყო,
როგორც კი დაიწყო მწერლების გა-
მოხმობა, ისინი არ თუ ცქესოდ-
ნენ, მიიღული, დახმადებულ ხა-
ზე გაუბრწყინადი და თვალბეში სი-
ციხების სიხვი აუციადით.

დაჭრებებს განსაკუთრებით დიდი
რისკავითა მოგვარა ივანენი ვე-
რცხვილს და ივანე ნიციკოვის გამო-
სვლად.

ევაკურირების ექიმები გოცყ-
ბული იყვნენ და მაგდლებრების
გრძნობით, ცოცხა არ იყოს, ზემ-
ობობაც ვეფრენებოდნენ — პა-
ტიცემული მწერლები, თვეენი სი-
ტყვები ჩვენს წინა მონდებულად წა-
მღებზე უფრო მოხუხად დაჭრე-
ლებს, მკურნალთ თვეენ ყუფი-
ხართ და უნებარი წამალიც ამაზე

საქართველო საქართველო საქართველო

„დროება“, 1975 წლის 10

— მამა, მგონი შენ დღეს თატარა
მიღებარ და მეც წამიყავს!
— არა, შეილო, არ შეიძლება, მე
მხოლოდ ერთი ბილითი მაქვს და შენ
სადღა უნდა დაწვე.

— კილა, რათ შეივით, მამაჩემო,
დღეებში?! — დაიწყო ტირილი
ცმეწილად, — ის რომ არ გვეყოლო-
და, ერთი ადგილი ხომ ჩემთვის დარ-
ჩებოდა!

— მშვიდობით, ვინთა დღეა! —
უთობა ერთმა კეთილშობილმა კაც-
მა დღეცადა, რომელიც ვერებს მიე-
რეკებოდა.

მშვიდობით, ჩემო საყვარელო
შეილო — მთუთე დღეცადა.

ერთმა მებატონემ ვინთა ბაბუი
სამწუხაროდ გავაგინა. ცოცხა ხნის შემ-
დედ თეთიანად წვიდა, რომ ენახა
იხისი მუშაობა, ვილა-ვამოთარა ბაბუ-
ნი, დაიხანა, რომ მუშას სინისაც
ჩრდილდა.

— პოი, შე ბოროტო, ევერ მე-
შობა, შე უფეოტრი და ავაციო?!
ლრისი ხარ, შენ უბერი ქაიო და
მესე უფეოტრი!

— მე თითონაც ვეყვინობო ბა-
ტრინო, რომ არ იყავი ღრბის მოს-
ურებისა და კიდეაც მისთვის ეწე-
ვარ ჩრდილში! — მთუთე მუშა.

— რა ძლიერ მივიყვარე წიგნები! —
უთობა მჭამია მოცის.

— ნეტად მიც წიგნად ვადაქე-
ცი, რომ შევიტე სკაფინი სი-
ყვარულით, — მთუთე კოცნი.

— თუ ეს მოცილებული იქნებო-
და, მაშინ ვისურვებო, კიდნდარი
მარცხ კიდნდარი, რომ უფელ
წელს გამომეცალა—უთობა ქმარმა.

ერთი მგალობლის ვალობადა საყ-
ვარბი გულს ტირილი მოუვლიდა.
მგალობლებს ეს შენენმა და იფერბა,
უთოლო ჩემი ჩემის სიამე ალბონს,
ისინი გულგანად და მისთვის ტირისო.
ამისთვის სიკთხა გულს მიზანი ტი-
რისობას.

— როგორ არ მეტრიაბა, მე საყ-
ვალს, — დაიწყო გულგანა, — ისეთი
სულეტიო თხები შემეძრამეს მგლებმა,
რომ არ ფასით არ უნდა მოეცათ
ჩემთვის, არ მივეციდი მძობა, რაკი
მაშინაღლებდა; ტირილი გმობის ხო-
ლმე... თვეენ რომ გახლებოდა, მე-
ვინა ჩემი საბარბო თხები ღრიალ-
ბდნენ, სულ იმათ ზმას ჰყავდა თქვე-
ნი ზმა და მისთვის ტკირილი.

ყოველ საღამოს სიმწიფიდან გამოვიდოდა და გაჩაჩაჩებულ ქუჩაზე გასაბნეული, შემინძრული ბავშვით შემოადგამდა ფეხს.

არასოდეს უთქვამს, სად ქვირილობდა. სახლში გაიკოლებინა ნების არ მძღვედა. ცხოვრებას უფლის ტუმბოსთან ერთად ერთი იყო, რჩეული რვა საათზე არ კარს გამოიღებდა და გამოვიდოდა, ათუკი მიხიზრავდა ხოლმე რამდენჯერ ვთხოვ სახლში გაიკოლებ-მეოქი.

რას ამბობ, მამაკებმა ბიჭთან რომ დანიშნის, ცქვით მომკლავს ან სახლიდან გამაღდებს, — მითხრა მამ.

ამიტომ სათრს ვერ ვუტებდი და კარს იქით აღარ მივსვამდი.

— იქნებ თუდგენ მივიგოვარ კიდევაც შინ, — ჩამჩურჩულა ერთხელ და მკლავზე ხელი მიმოვირია, — მაგრამ ვერ არა, სანამ მე არ გვტყვი, ტუმბოს იქით ფეხი არ გადმოვადგა.

რეაქული ამას ისე ხშირად მუხუზებოდა, თითქოს ამ ქუჩის სიმწიფით უნდადა ჩემი შემხმება. მე მას რისი უნდა მინდებოდა, რისა ამ ქუჩაზე ვყოფილი და თან იმ უბანში კვლავს ვიცილობდი. ვამხმარა რიცა ვივინაგებოდი, სახლში სწორედ ამ შესახვეთი მივიდოდა ხოლმე. ახლა კი ჩამიხიზრებოდა და თუკი, იმ ქუჩაზე აღარ გადილობდი, მთლიანი რეაქული არ მუხუზებოდა ან რაიმე არ ვაგებო მასზე. თავიდანვე შემოვიბოდი, უკან არასოდეს გამოვფეცი, არც უნდა მავიციო სახლს გავედებ მეოქი; პირითა არ დამიბრუნებოდა.

ვუვადელი რეაქული ღარიბი თავიდან რომ იყო, რადგან მთელი წელი გაცვეთილ და გამოხეხილულ ღურჯან ბამბის კაბას ატარებდა. აღბათი, ამ კაბას სოფელადღე რეცხავდა, რადგან ბუჭუჭინა ანასტრის მიხიზება. აღბავდა ფაჩიხად ჰქონდა დატყვითლი, ფატყითი ქოშოლი რეცხვის კვირა გატყვებდა და ყოველ მუხუზებოდა შემინძრული ვეჯივრებოდა კიდევ რამდენ ხანს ვყოფა-მეოქი. მინდოდა ბანკში უნებავალი ვიხიზებოდი მისთვის კაბა შევიდა, მაგრამ ვერ ვუვადელი, ვყოფიდი, ნების არ დამიბრუნებდა. ახლა კაბის გაცვეთა რეაქულისა და ჩემი მუხუზებოდას დასაბრუნებლად ნიშნავდა.

ვინამაჟის რვა საათზე ვუვადებოდი და იმ მხლში მისახვეთი გაჩინარდებულ ქუჩას ავითიპაძე გაუვადებოდი ხოლმე. ავითიპაძის პირდაპირ კინოთეატრი იყო; ჩვენ ხან კინოში შევიდებოდი, ხან ავითიპაძე, ხან ნაყინზე ვატყვებოდი, სანამ იმითი დატყვითლები ირგებოდა, მაგრამ ვერ არც მინდებოდა. მთელი დღე თვალებში გახეხვებ ვიკრიბებოდი და იმ ცენტზე მტებს ვერ ვიყოფილობდი, იგი ცენტრი კი ორ ადამიანს ერთ საცადას ერთსა და ავითიპაძესთან, მას, რას გვეყოფოდა.

სასაბითი ვივითი ხოლმე კინოსა და ავითიპაძე შორის და ვერ გადავწყვეტებოდა, სად წავსულიყავი. კაცმა რომ უნდას, ჩემთვის სულ ერთი იყო. მე კუთხეში ასე დგომოდა და რეაქულიან ღუნადიარბოდა მუხუზებოდა.

— ფეხს არ მოვიცედი აქედან, სანამ შენ თვითონ არ მიტყვი, სად წავიდე, ჩემთვის სულ ერთია, მაინც რომ უნდა ვიპოვო? — ვუვადებოდი მე.

— მაინც ასე ვქნაო, ფრენე, შენ კინოში წადი, მე ავითიპაძე წავალ, — მტყვებდა ხოლმე იგი, მკლავზე ხელს მიმოვიტყვებ და გულმარჯვლოდ გამოიმეტებოდას მიიღებოდა.

როდესაც მტყვოდა შენ კინოში წადი, მე ავითიპაძე წავალ, ვუვადებოდი, ფილმის ხანას ნაყინის ტყამ რომ ჩირქება და ჩვენე ავითიპაძე მივიდებოდა. ფილმი იმ სახალ პირდატყვებოდა, ნაყინს კი უცხე ვუვადებოდი ხოლმე ხოლოს, ამიტომ უფრო ხშირად კინოში ვადვითობდი, იქ ერთმანეთს ვეცხვითობოდა და მთელი ერთ საათის განმავლობაში ხელს არ ვუვადებოდი რეაქულის. დარბაზში ასე ცხე ხალხი იყო, ბოლო რიგში დატყვებოდი, როცა დადრეწებოდა, რომ არაფერი ვეცხვებოდა, ვყოფილი ხოლმე.

სესანის დამთავრების შემდეგ წელი ნაბიჯით ვერუნდებოდი წყლის ტუმბოსკენ. მისახვეთიან ვაჭრებუვადებოდი. თუ ქუჩაში ხალხი არ ჩანდა, უფრო ხელს მოკლებოდა და ისე მიიყვავდა ქუჩის ბოლომდე ხმას არ ვიღებოდი. რადგან ვეცხვებოდა და კოვლითი ერთმანეთს, განმორიგება ვეცხვებოდა ბოლოს უნებ მივიდებოდი, იმ დღესაც, ის იყო სიმწიფი უნდა მომკლავებოდა, რომ უკან დაედადებო, დავეცი და მიუვებოდა.

ისხანე კოლდუალი

თინათინ სასუნაძის ნახატია

— იგი როგორ მივეყარხარ, რეილ? — ვუბახარი რეილზე.

— მე მივეყარხარ, ფრენე, — თქვა მან, ხელიდან გამისხლტა და სიმწიფი გაურჩინარდა.

სახლში რომ შევიდი, ფანჯარა გაიხსნა და მივეყარხედი. ქუჩიდან იცხებ რეილზეს ფეხის ხმა გავიყინო-მეოქი. ჩემი ფანჯარა სწორედ იმ მხლდ მისახვეთი გადაკურებოდა, სახურავიდან ძლივს ირეკავებოდა მივეყარხედი ქუჩიდან შემოსულ სინათლეს და ამიტომ ვერაფრის ვხედავდი. კარგა ხანი ასე ვიდექი, მერე გავიხსნე და დავუქვი ასე რომ ვიწვეკი ხოლმე, ქუჩიდან ხშირად ჩამსიხარ რეილზეს ხმას.

...სახვეთი იწვებოდა, ჩემი დაბავების დღე ახლოდებოდა და დღედატყვმა სუთი ღღღარა მამკეკი თოვლიან რეილზეს ატყვებოდა სახე უნამოვლად.

საკლავის ცენტრში ერთბაშად არასოდეს ვყოფილობდი ანდა როგორ ვიწვებოდი, როცა ადმინი ფულად ვერ არ მხმება. ვაუთხევი ჩამოვიყარხედი და მინე წყვილი მთელი დღე რეილზეს მუხუზებოდას ვეცხვებოდა.

სახლში ვეცხვებოდა ვაჭრები, გარეთ გამოვდიდი და კი-მტყვ ხამოვტყვებოდა.

ერთი საათი მაინც ვივითე კიბეზე. უცხე ხვეთი კარი გაიღო და კაბის თაყვ ჩემი და ნენის გამოვტყვებოდა.

— ფრენე, დედამ თქვა, სატყვ მავსეს და მტყვო არ წავიდესო ახლოდღე მოვალ-მეოქი, — ვუბახარი, მაგრამ რეაქული ვიწვებოდა ცხეც გადამატეკი, უხეხად წაყვლის წინ მიმოვირედი. სახურავილო მივეყარხედი. ნენიმ პაბარა, მრავალი უთი ხელში მომიხმე და მიხიზა, ნაყინს მივეყარხედი. გამახმნდა ამასწინათ დღედატყვით ამბობოდა, სანაყინე თაყვით მიმოვირედი. ნაყინს წააღო მივეყარხედი, უკეს ხელი დატყვებდა და კიბეზე ცხიხისტყვით დავეცი. ნენისზე ვიხიზებოდი — მისე გამო მაქმნე მავითიდატყვოდა. თუშეცა ვყოფიდი, რეილზე დამიხმედა, უტყვებოდა არასდ წავიდედი, ხვედას დავტყვებოდა მის მოქმებას.

— ქალკეში მივიდოვარ და მალე მოვალ! — მივეცხე და შემინძრული, რომ იგი რას მტყვებოდა, წყლის ტუმბოსკენ თაყვებოდატყვოდალი ვაჭეკე.

რეილზე იქ არ დამხმედა, ეგული ამოვირედი მქინდა. უახრად დატყვითლობიდი წინ და უკან იგი კი თურქი იქვე ხოლმეთან იდგა. ამ წუთის მივედილი, მითხრა.

მათვან ქუჩაზე რომ გავედილი, ზივიანდ ფულადი ხელი და რეილზეს ვაჭეკე. რეილზეს ატყვებოდა მთლიანს გადაკურებოდა. ვერ უკურა, მუხუზე ხელში მე თაიამაძე. წუთში გავეცხვი ჩემი დროსტყვების გეგმა.

საკლავიში ჩავეცხვი. აღბათი, ნახევარი საათი ვივითე-ზარეცი, დრო მის სწრაფად გადილობდა, ვერე კი გავივადე, ქალკის ცენტრში როგორ აღმოვირედი. თატყვების ახლოს მივიდებოდი.

მაინდოდა ვერ რეაქულიანი მუხუზებოდატყვოდა. შემდეგ თატყვებოდი. გუზაზე ერთ ავითიპაძეს რეაქულიან მაგარად მიმოვირედი მკლავზე ხელე.

— ფრენე, წაადი მუხუზებო, შევიდები რა ავითიპაძეში. — მითიხმებოდა, რეილზე, თირქმე რეაქულიანი სანახიბის გეჯარ მოქმებოდა.

ავითიპაძე შევიდით, გამვიდვლს ერთი ბუჭა წყალი ვივითე. ვიდრე წყალს მოუტანდნენ, რეაქული მკლავზე მივირედი და მაგრად მიმოვირედი ხელე.

კიდევლე ურამაზარა სარეცე გვიდა, მეოქი ირრეცე კარგად ვნახებოდი, ახლა მე პირდატყვებოდა მისი, რას ხელილო ვეცხვებოდას მივირედი ვერ ვაჭეკედი. მხოლოდ დიდ სარეცეს შემოქო რეილზეს სიკამაზის საიდუმლოების ასე ამხმნა. როგორც ვყოფილობდი, დაწვეების შემეცხვებოდა იყო სიკამაზე, რომელსაც თაყვინს ვეცხვებოდა. მაგრამ ახლა სარეცეში პირდატყვებოდა თიხის მისი მდებარე ვერცხვის ფრული შემეცხვებოდა, მხრებთან რომ ნანარინად დატყვებოდა და წყლიან კაბის ნაყინებში ვიკრიბებოდა.

სარეცეს თაყვით მოვაგარედი და რეილზეს მუხუზეც, იგი ისეთივე ნაბი და მწეცხვითი იყო, მაგრამ ის, რაც რეაქული დავინახე, უცხე დამეყარა. სასურათოდ სარეცესკენ მივირედიდი და კლავე მოვიკარი. თასილი არ სიკრივად ღამას ტყვალს; რომელსაც რეილზეს მკერი ქმნიდა.

— ჩქარა, ფრენე! — იცხიარა რეილზეს და ისევ რეილზეს ხელი.

შემეცხვინდა სარეცე აღმოჩენილი სიკამაზე არ დამეყარებოდა.

— წაადი! — ვევიციე გამვიდვლს, ვერ არც ერთ ქალში არ დამეცხვინა ასეთი უსახდელი შემეცხვითი. სარეცე, მუქრეცხვითი უნებურ თამაზი ხაიხიან და უცხე ხელთან როგორც ღამას ხმლში ისე გაიკლავა სარეცეს და ადრე შეუცხვებოდი თუ დავინახე ხოლმე აღმატყვებოდა.

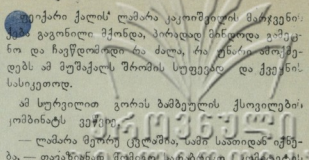
რეილზე კვლავ მკლავში ჩამეცხვებოდა და სარეცეს რომ გატყვებოდა ხოლმე, ისე დამხმნოდა ჩემი ფრეცხვი.

გამვიდვლს ბუჭა წყალი ავსო და რეილზეს გუ-წედა. რეაქულიან ბუჭა წყლიან გამოსტყვებოდა, სუბოქოქ-ქმლად დატყვებოდა და უკან მიხიდა, მუხუზე ხელი ყელზე ჩეცხვა და კიდევ ერთი ბუჭა დამხმნობოდა, — დავიკრია განჩერული ხელი. ვიდრე გამვიდვლი კონს მოვიდებოდა, რეილზეს ახლა უფრო ხმამალდა მუხუკლავა. ავითიპაძე საბოთი ვაჭეკე.

— რამია სატყვ? — კითხულობდნენ ქუჩიდან შემოსულები. ავითიპაძე მყოფი იყო და ბოლოს მივეცხვებოდა და რეილზეს მანერდნენ.

— რა მოვიდოდა, რეილზე? — ვევიციე, მხრებში ბუჭეც ხელი და შევანდებოდი.

ლექსები

გვერდს ვერ ვუვლით სიყვლილსა და
 ღლე დაღებმა ჩვენი გავიწყობს...
 გახსნილი დრო მცირეა თუ გრძელი,
 ნუ შევავალა ვუწუნი და გრძელი...

თუ ვიგრძენით, წუთისოფლებს ეტევებო,
 ეტევებო ბანარს, აფეთქებულ ტოტებს,
 დავიღალეთ და სიყვლილი გვევა,
 მაინც, მაინც გაუფიქრობი შეყვას...

მიჯივებული უსო

ფოთლებგაბარებულ კაცის ზეგ დღერინა უცვაი,
 ათვადიარა ტოტები და ჩაყინულა თავი...
 არ შეგარინა, ჩამორცა კარმა კაცალი,
 ყვავმა ადვილზე იწრალა გროხანს კაცალით.
 ცხოვარების გადახედა, სიქვა: — აქ რა მინდა,
 გაწილებულმა და მშვიტი საღვდა გაფირინა...

ვერ იქნა ან ვერ დავინთ დეცხლი,
 მოვარგებ ალით მიწაზედელი.
 ბოლი მაგრარობს ამ ფუტბატრა ცეცხლის,
 ბურბურულას ფერფლია თუ ქერცლი...

ლონიკრა, კომლმურტავად ცეცხლის
 ჩვეს ბუბარში გაივალა მშარტობს.
 მკერის ტოლა შეცვარებულ ნაკვერცხლებით,
 ჩაქა-ყინვით შეცვინულ გაფირინა...

სამგლოვიარო

სადამოვდება... თუნდებ... არ ხანს
 ქალი სახით და საქმით ღამსაში,
 ვადარაზული დანჯარა დარჩა,
 გაჩაღებულმა ჩაჩქარა დარბაზი.

მგლოვიარე, ვიხე მის ხულის
 და წრფელი გულის სიბოძა უფრტინია.
 აივანს ვუვლით თვალდაწასვლით,
 მალა ახედავ არ შემოხილა.

ვიცი იქ არ დგას, არ დამიბახებს,
 არ არ-მარტოს სწრაფად უფრტინია,
 მიხვარს არ ვაძებლავ მე მის სახელს,
 თითქოს ვიბნო მას და მე განზე ვრჩები.

ჩვენს და-მეურ წარსულს, მზავრული ხელი
 მისის ვერ ახლი, ვერცინ დარია...
 მისი დიბო... გვიან... სახელს
 ჩემი გულმკერდის ბინადარია...

ერთი შემოღვრივის სურათი

გაუმგებრდა ეს შემოღვრივა,
 დამაქრულ ტოტებებს უფრტინია აწვიმს,
 ავდარი მიშლის ამ ზღვანს დგომის,
 მე კი მით ტბობას ვფრტინობი აწი.

კომში კი მაინც ქარვისფერს აფრტევებს
 ბზროყვლებსაც სხვე ღვივია...
 სიცივე ამ თვეს იანჯარს არჩემს,
 ქარს ახე ჭრავს არ უწვივია.

ახლა დადღლია ხარ, ახლა დაიხვეწე...
 ვხედავ, რომ ცრემლები წამოაქვს ვიხველებს.
 აწვიმებს ციქრებით ძილით მშარტობს
 რა იცი, ციხისარს იქნენ ვაიცი...

თავს ვეღარ ვუვლი, როგორც მგარია,
 როგორც შეუფერის წარსულს და აწვიმს...
 რომ განგებრდი დღეებს პირანია,
 შევებდე მდღეებარც და სააყვოს...

გაცხდა წარსული, აშკარად ვხედავ
 გასწვრივთა ახალი, დღეგან...
 დღეწმდელი დღე მიბნობს, ვერ ვხედავ
 მრავალსაგო ბურთია და მოვდინი...

განსჯა, მე და ერთი კაცი ვანზე გაგვიმოი.

— ვინმის, აღგაფრეტი ვეფლებს, წინგარე საათის
 წინ — რომ უფიქრობი, იქნება... ახლა გვიანია, ცხრის
 უღვლა აქვს მიღებულ. მე გვიანი, უკვე ხსხსხლი შეაღ-
 ვია, თავგის წამალი უნდა იყოს!

ავითარბა კვლავ ჩაუღო რეჩრებს პირში ზონი და
 კუბის ამორცხვა დაუწყო, ფრთხილ იქვე იყო და დაუს-
 რულტოვ რაღაც დავალებებს ვადავლებს.
 ცრტა ჩნის მუშავდ სასწრაფო დახმარების მანქანაში
 რეჩრელი საღვდა წავიყვანა...

ცარულ ქუჩარზე მივლიდი და ცრემლები მაგრარობ-
 და, ვეღარავფრს ვეღვადი. საით მივლიდი, თვითინ
 არ იციდი, მუქრდილებს ვეღარ ვარტედი. მხოლოდ
 ერთს ვხედიდი გარკვევით — რეჩრელს უზარმაზარ საარ-
 ეში! იგი ზეგს ხანკვე ვუთხო იყო გულმხობილი, მისი
 მკერდის განუმეორებელი სიღამსვე გულსა და გრძნობას
 მიფორტინობდი.

ინგლისურადინ თარუნა მანანა დეშხამში

... თვითი ქალის ღამბაჟი კავიზობით მავიყვინი:
 უნდა გავიხილი მშინდა, პირვად მწიფდა ვაწე-
 ცრო და ჩაეწმდებოდა და ძალი, რა უნარი აწი, შე-
 დებს ამ მუშავდს შრომის სუფივად და ქვეწინს
 სასიკეთოდ.

— ამ სრულით გოგონს ბამბელებს ქსოვილებს
 კომბინატს ვეწივი.

— ღამბა მეროტ ცელამა, საში სათიღანს იქნე-
 ბა, — თავგანდავრდ მავიყვინი ვიქმეცეტი
 თავგანდავრდ... მავიყვინი... ახლა მავიყვინი...
 ღამბა... სასიკეთოდ... მავიყვინი...
 ღამბა... სასიკეთოდ... მავიყვინი...
 ღამბა... სასიკეთოდ... მავიყვინი...

— დღამბა არ მოგეწიეთ ცლა, ღამბა პირველ
 საათზე უკვე სამუშაო უნებზე იქნება! — მოიტ-
 რაილა ნანული, როგორც კი საუბარი დაიბაძა.
 რა ერთ მუშავდთან (მუშები კი ყველ წუთს შე-
 მოდიოდნენ მასთან, ზოგი საუბრის თაბაზე, ზო-
 გი — რეჩრის). მოეხიბულ ნანულს გულგვარობით
 — ბარტობდა ნანულად, ამომურტავად, იმედი-
 წანდა.

... რაღაც მიღის ღამბა ახლ დევი
 — მრდესასწავლის მისწავლებელი პრაქტი-
 კის მხოლოდ ბესტავიგების კომპლექსზე ვღიანი,
 მხოლოდმერად ახალბედა მქსოველების საქმე, ვერ
 მავტრი რამ მუშებით, ქსელის ძალი უწეწებით, ერთ-
 ვით თუნდებ ვაგრა, მათ მერე სამუშაო უნდა მო-
 სარეჩრებელია ხოლმე, ამიტომ ღამბა წინასწარ
 ანაღებდა, რომ სამუშაო საათები არ ახუცდეს,
 მასთან, პრაქტეფორი და პრაქტეფორი
 ზრის; ვეფლებდეს სწვდება ჩვენი ღამბა!

პირველ საათზე საფაბრიკო კომპლექსში, მართ-
 ლად, მორტლებელი შემოვიდა ახალბედა ქალი,
 ჩრებდეს ძალზე შეწვიდა სამუშაო ხალხით.

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

... რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი
 — რაღაც მისი ღამბა ახლ დევი

● თბილისში ორი კვირის განმავლობაში მიმდინარეობდა დიდი რუსი კომპოზიტორის მ. გლინკას სახელობის ვოკალისტთა VII საკავშირო კონკურსი.

კონსერვატორიის დიდი დარბაზში ერთმანეთს ცვლიდნენ ჩვენს ქვეყნის სხვადასხვა ქალაქების საუკეთესო ახალგაზრდა მომღერლები.

ყოფილი სსრ კავშირის სახალხო არტისტის ორნენ არხიპოვს თავმჯდომარეობით ვამოცხადებ კონკურსში გამარჯვებულები.

კონკურსის პირველი პრემია მიენიჭათ ურალის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტს პაველ ზევერევს, ვილნიუსის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტს აუზრას სტასიუნიანდს, ალმა-ათის სახელმწიფო

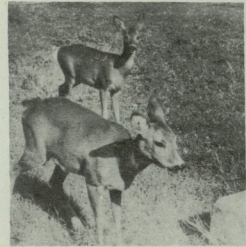
კონსერვატორიის სტუდენტს ალბერტ დინშეფს.

მეორე პრემია მიეკუთვნა ლენინგრადის ოპერისა და ბალეტის მცირე თეატრის სოლისტს ტატიანა ნოვაკოვას, მინსკელ ლედიშოვა შემეხვს, ლენინგრადელ ლაიბა შევჩენოს. თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სოლისტს ელდარ გვიძებს.

მესამე პრემია მიენიჭათ ლევის სახელმწიფო კონსერვატორიის კურსდამთავრებულს მარტა კოსტიუცს, თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის აკადემიური თეატრის სოლისტს ლიანა კალაშხელძეს და ერენის კობიტასის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტს გელამ გრიგორიანს.

კონკურსის მეოთხე პრემია გადაეცა "ლენინგრადლიცეტრის" სოლისტს ინესა პრისლაუსკისას, ხარკოვის ხელოვნების ინსტიტუტის სტუდენტს ელიდალვა ვერტრანიანს და ოდესის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტს ანტოლი დუდს.

სურათზე: მ. გლინკას სახელობის ვოკალისტთა მეცხრედი საკავშირო კონკურსში გამარჯვებულნი: ლიანა კალაშხელძე და ელდარ გვიძე.

● კენც არ ყოფილა საქართველოს ტყეებში და მისი სიღამაზე — მგლის ნეკერი არ უნახავს, თბილისის ზოობარკს ეწეოს, რომელსც სულ ახლახან ახალი ბინადარი ნეკერი შეემატა.

მისი დღა — გრიტა ორი წლის წინ ხაშურის სატყეო მეურნეობამ წაგრძალებს და ანუკე თბილისის ზოობარკს, ხოლო მამა — ბებო ზოობარკის ძველი ბინადარია.

ნეკრი უკვე ორი თვისაა, საკმაოდ წამოიზარდა, მაგრამ დედას მაინც არ შორდება.

ს უ რ ა თ ე ბ ე: დედა-შვილი.

● საყოველთაოდ ცნობილია ის თავგანწირული პატიოსანი და გმირული შვიკოები, რომლებიც საქართველოში გამოჩინდნენ აჭაბუგებულმა შურამბულბამა 1905-1907 წლების რევოლუციის პერიოდში.

ჩვენმა თანამემამულეებმა მეფის თვითმპყრობლობისთან თავდადებულ პარტიზანურ ბრძოლის სხვადასხვა ქალაქებშიც ისახლეს თავი. ამგვარად გვინდა მხოთხედობას გავაცნოთ ნაულუნად ცნობილი მასალები, რომლებიც გამოჩენილი ჩივილისის, დრამატურგის, მასხიბის, საზოგადო მოღვაწის ალექსანდრე სუბოთაშვილის (შენიანი) და მოსკოვში მცხოვრებ ქართველ რევოლუციონერ სტუდენტთა შესახებ მოგვიხსენიებენ.

აი, რას წერდა „პატარა გაზეთი“ 1906 წლის პირველ ნომერში (გაზეთის რედაქტორი და გამომცემელი იყო ცნობილი თეატრალური მოღვაწე კობე შესხი):

„... დიკემბერს მოსკოვში საყოველთაო გაფიცვა გამოცხადდა... მთელი ხალხი ბარკადებს ამჯავდებდა და ჩართან სამშენი შეტაკების უწყობლობა

აქაქსენცა სუბოთაშვილი და სეკოლუხიანი ახალბავსიოვა

მოელოდა, ჩქარა ჩარმაც აქტორი მოქმედება დაწყო. დრავუნები და კავაკები მთელ ქალაქს ზუბით იფლიდნენ, რადგან ბარკადებზე ცხენებით გავლა უკვლად შეუძლებელი იყო, სადაც შეგრძოვდა ხალხს მოასწრებდნენ, შეუბრალებულად მუხრს ავლებდნენ. ზარბაზნებს ჩარი ხშირად მიმართავდა ბოლშევიკის ტემრის ქუჩაზე 100.000 სულმა კაცმა და ქალმა მოიყარა თავი. ამ დროს ჩარმა ზარბაზნი აიჭანა ერთი ცეცხლის სამილელოზე და ხალხს უღებდა დაუწყო. დაიბოცა მრავალი ხალხი დაიქცა დედაქალაქ შენიბები და იქაურობა ცეცხლმა მოიცვა... ჩარსა და ხალხს შორის შეტაკება 10 დეკემბრის 24 დეკემბრამდე გასტანა. მოყვლენი არიან, სხვათა შორის, ქართველნიც.

აი მთი ვარებთ: ი. ხრსელი, რომელიც სუბოთაშვილმა (იუენი) თავიხი ჩართი დასაფლავა და ლეონი კობახიძე, მძიმედ დაჭრილი არიან: ანანი შვილი და ლეონი ახობაძე. დაჭრილია შალვა ნაიბე მოკლულთა საერთო რიცხვი 6.000 კაცამდე. დაჭრილია 3.000-ზე მეტი კაცი.“

„პატარა გაზეთიდან მოუყანილი ეს მითერ ამანწერი ერთხელ კიდევ ნაოლად გვიხატავს რუსეთის პირველი რევოლუციის ბოშოქან დედებს, სა-

ხალხი აჭაბუგების იმ მძობარ აღმავლობის, რომელმაც მთელი იმერია მოიცვა.

გაზეთში ჩვენი თანამემამულის ალექსანდრე სუბოთაშვილის შესახებ ძუნქად გამოქვეყნებული ცნობები დამატრულად მეტყველებენ გამოჩინილი რეტისორისა და მხახიბის მრწამსზე, მის სუბანიორბოაზე.

კ. ზურაბაძე მთის ბაღში.

ცირბადა სიცოცხლე, რადგან დედა მცენარე მასზე მოქროს კალმებს (ტოტებს) თან ატანს მტვრავლებად თავის ხნოვანებას დადგენილია, რომ დასფესვიანებლად მცენარეზე მიკრობი კალმი, რაც უფრო დიდი ზომისაა. მისგან გამოყვანილი მცენარე უფრო ჩქარა ბერდება და კვებება კალმის დაფესვიანებულ მცენარეს გამრავლებისათვის ახალგაზრდა დედა მცენარისაგან საჭიროა ავიღოთ მიკრობი ზომის კალმი.

იხიო დეკარატული ტირიფის გამოყვანა, რომელზე უფრო მეტ ხანს იცოცხლებს და უფრო რენტაბელური იქნება, მათი მუხობის გამოკვლევით ხდება; რაც შედეგად რა წარმოებს; არადეკარატულ ტირიფს უნდა მოჰყოლიოს სწორი ტოტები, დეკარატული კვიზანა ნიადაგში, იგი 1,5 თვეში დაფესვიანდება, შემდეგ ავამცნოთ მასზე მტვრავლად-დეკარატული ტირიფი, მუნისა ვაწარმოოთ 1,5-2 მეტრის სიმაღლეზე. მოკლე დროში მივიღებთ სტანდარტულ-დეკარატული ნერგს.

თულის გვარის ხეები ან ბუჩქები ფოთლოვანები მცენარეება, მათი საშობილია ანა და ამერიკის ზომიერი სარტყელი; მათ დიდ ხანგრძლივ მინერვლობა აქვთ როგორც მება-რეშუმების, ისე ნაყოფის მხრივ დიდს თუთის კულტურა ფართოდ არის გავრცელებული. თუთა მრავ-

დეკარატული ტირიფი და თუთა

ფის ორასამდე სახეობა გვხვდება ტირიფი იზრდება ღრმა, ნოტიო ნიადაგზე და მთის ხროცი კალმებზე. ჩვეულებრივი ტირიფის სარგობას თხრავლობა და წულის ნაპირების გასამკვრებლად იყენებენ. საშობიროს ჩვეულებრივი ტირიფი გავრცელებულია ბალკანეთში, მცირე აზიაში, ირანში, შუა აზიას და აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოში, უმეტესად წულის ნაპირებსა და ქალაქებს.

მტვრავლა ტირიფი ძალზე ღამაში დეკარატული მცენარე, იგი სხვა მცენარეებს შორის უფრო სწრაფად იზრდება მაშალტანთან ხედი, მას ტოტები მტვრავს ირავლეთ ქოლღისებურად მიწისენ გავრცელებულია საქართველოში, რაც ძალზე ღამაშია.

საქართველოში დეკარატული ტირიფი ცოტა ხანს ცოცხლობს (მა-ჰი წელი). არადეკარატული, ჩვეულებრივი ტირიფი 100 წელზე მეტ ხანს ცოცხლობს. მეურნეობებში დეკარატულ-მტვრავლად ტირიფს კალმების დაფესვიანებით ამრავლებენ, რადგან მათი გამრავლება ავიღოთ და რენტაბელურია, მაგრამ დროთა განმავლობაში კალმების დაფესვიანებით გარკვევლებისას მტვრავლად ტირიფს უმ-

ლდება თესვით, კალმი, გაღაწეულია. ვხვდებით კალმის 12 სახეობაზე.

დეკარატული, მტვრავლა თუთა ძალზე ღამაში მცენარეა. მტვრავლა თუთა 200-300 წელს ცოცხლობს. არსებობს დეკარატული თუთის ორი ვარიანტი — პარაზიტული და მტვრავლა. მტვრავლა თუთას გრძელად ჩამოშვებული წერილი და გრძელი უპროტები აქვს. მისი ცალკეული ნერგე პარკებსა და სკვებებში შეუდარებელი სილამაზე ქმნის.

მეურნეობებში არ გამოიყენებოთ რავლად-დეკარატული თუთა.

ჩვენ დაინტერესდით და ვცადეთ მტვრავლა ფორმის თუთის გამოყვანა მუნობით, რისთვისაც საძირკვებად ჩვეულებრივი თუთის ნერგე გამოვიყენეთ და მივიღეთ მტვრავლა თუთის ფორმა. მუნობის შემდეგ მტვრავლა თუთის შეტებით სიმაღლეში არ უნდადებო, რაც შესაძლებლობას იძლევა დაბალანაიანი, ვარსებული ფორმის ღამაში ბუჩქი გამოვიყვანოთ.

ფიჭორები, ჩვენს დედაქალაქს კიდევ უფრო დაამყენებს დეკარატული ტირიფი და თუთა.

3. ზურაბაძე

უხსოვითი ჟურნალი გაზეთებიდან

დასახსრებულ პერიოდში

როდესაც ტოკიოს მუზეუმში ლეონარდო და ვინჩის „მონა-ლიზა“ იყო გამოფენილი, ამ ხანდაზნაქმულმა ტილომ ბევრი მწახველი მიიზიდა. იაპონელებმა გამოიხატეს კონკურსი: ვის ექნება ჯიჯიონდას მსგავსი რილითა.

კონკურსში მონაწილეობა მიიღო ორი ათასზე მეტმა ქალმა, პრემია ენ ერგო... მამაკაცს, რომელიც ერთ-ერთ დღის კვლევით „მონა-ლიზას“ განსაზღვრული გამოიწვიბით გამოიღოდა.

ნაღობი... ქიშხობი

ფედერაციო ფელნი დიდი ხანია ამხანგებს ფულში „კასანდაზე“. მან მოაგანი როლის შემხრულლის ძებნის ორს შუი მიანლობს. და არ, ახლა, რომს შუი უნდა დამონტაჟების ოთხი ცენტრის ნაშეშვარი, ფიჩები გაქრა. ამ დეკარატული ქურდობის მონაწილეებმა მასვე მიყაყულეს პირს პაოლო პასოლინის „სიღობის 120 დღის“ კინოფიჩები და დამიანი დამიანის ახალი ფულის ფიჩები.

რევიზორებს ნაშეშვარა თუ ეწინა უფორმინალი ნაშეშვარები ავადდინენ დაჯარვით. „ქურდებისათვის“ მოპარულ უნდადებს არავითარი დონებულება არ ექნება მაგრამ ძალზე სპიტურად და სავის ცოდნითაა შერქული ფიჩობის ნაწილები — მოპარულია სწორედ ის მოვარი, რაც საჭიროა მონტკოსივის ნიადაგზე შემოხვევით, საშუალო თავიანდ უნდა დაიწყო, რაც დიდ ტენციას და ხაზრს მოითხოვს და არ, გაინდა ცნობა—მოგვეყვით გაობსიქილი და თქვენს ფიჩებს ხელუღლებლად ჩაგაბარებოთ. ფიჩობენ, აქ „მავთის“ ბილი უნე-

თა „სიქილას“ მისწავლით კალიბრინე-ტის სიქილას და მრავალ-სიქილას-სიქილასი კონსტიტუციის გათვალისწინებით. კანადა ხანა კანადა ტოტულ მსოფლიოში ცნობილი ნიშნების მოპარვის და მითხე კლიდ გამოსაიდის დაწეუბას, რომლის გადასამხე მხრად მიიღო იმ ეუბის მისახლეობა იღება დონის რევიზორებს.

რევიზორები ყოველ წელს ხანობენ, „ქურდები“ ხანაშრალი დატოვინ.

კანი რიხვარა—პერიფიცი

რიხვარას ხანგრძლივი დასვენება გამოვიდა — ყველაზე დიდი „პაუზა“ მის მრავალწლიან კარიერაში. მაგრამ იგი ხშირ პრეზიდენტობისკენ იწარმოვდა.

მისმა ყოფილმა მწერებელმა ნერეო რიკომ განაცხადა, რომელიც რიხვარა პრეზიდენტი გახდება, მამრევე „მონა-ლიზა“ გუნდს დაუწრებდები.

„გვეყავის რიხვარა სტილიანი, სპორტული ფორმაში, თავის შეუდარებელი ფინტებით, სიმონინი იგი ზურვად ავებს“, — წერდნენ სპორტული ფურა-ლის ფურცლებზე.

და არ, ბილი მიიღო რიხვარა — ბუტირის გაქაინებულ პირობას. რიხვარა გაიძარჯვა. იგი „მონა-ლიზის“ კვლევას პრეზიდენტია.

ამ ამავე ძალიან გახარა „რიხვარა“ იანდაგში, მიიღო სპორტული სამკარა, „ტოფილში“. სპორტული ფურცნალ-ტოფილის გაიხსნებები და ფურცლის გულშეშვარები.

ამ „თამაში“ მიღარებინა დატრიალდა. რიხვარის დამხმარე გავლიანა და შექმნილი მემონინი, რაც ყველაზე ამასულებელია — „ტიოფილი“. სხვათა შორის, ფიჩებურთის ისტორიაში ახელი არ არის პრეზიდენტი, რიხვარის ერთი პრეზიდენტი, რიხვარა სხვე მოიპოვა პრეზიდენტის ადგილი. იგი „რომის“ კაპიტალი მანინი დეტანა იყო.

„მონა-ლიზა“ ახლად არჩეულმა პრეზიდენტმა კანი რიხვარამ პრემის წარმოადგინებლად საზღვარი განაცხადა: სულ არ არისთვის თავი დანების თამაში.

რიხვარას სურს პირობისაგან „მონა-ლიზა“ დაბრუნვის ყოველი მწერნილი ნერეო როყო, ჯიჯიონინი ეი დაითხოვს.

ჩველებში ერთ გოგოს დადევლო. გოგაც კარგი იყო და მეც კარგი პი-
კი ვიყავი, მაგრამ... რა დასამალა და, ცხვირები ირივებს ქორვა კარტებში
გვემოც, რა მოხდა შერე, ცხვირები ჩვენი ვის გააკვირებენ?! მო-
და, არც არავის უფიქრო, ვერც ვერაან ვგანმედა და ვივით ჩვენივეს
მდინირადა. ისე რომ ვიქცა, მოხდა უსუფლებითი ვივით-მეტი, სწორი
არ იქნება. ხანდახან კი წაუკიდებელი მოხდა ერთმანეთს, მეც რას ვა-
ჭიბებდი კინაღამაში და მოვლოდი სახლში გულგახებულად. ერთი კვირის
შემდეგ რომ შეხვედრად.

— რას ჩამოგვინა, გოგო, ცხვირი... — ვტყუიდი და... შესარიაგებულად
ერთი კვირა ლოდინი კიდევ მიხებოდა.

ახე იყო თუ ისე, სასწორი ნელ-ნელა, მაგრამ ნამდვილად ქორწინების
სახლსაინც იხრებოდა და რაც მეტად იხრებოდა სასწორი, მით უფრო მეტად
ვითაფლებოდი. ცხვირს კი არა, მის ინცასუ აღარ ვახსენებდი. სულ თვალზე
წაუცხვინებდი ჩემი უფლის მურასხ; უნდა ითქვას, თვალში კი ნამდვილად
ღამისა მქონდა.

ჩვენი ქორწინების დღეც კი დავნიშენი. საშაღისის შევუღებო და ვიუ-
ვიო ერთ ამბავში.

ერთ საშინელ სახლში (თუცა იმ საღამოს არც მივსძვრა უფოლა,
არც ქარიშხალი, არც მზეთი და მეწვერის) რაღაც ენამკად ისევ ცხვირი ვახს-
ენე; ვთქვი სრულად უწყინარად, უფრო ჩემთვის, ჩემზედა:

— რა ბედნიერებაა, აღამაანს ცხვირი რომ გააჩნია, მაგალითად, მე ცხვი-
რი რომ არ მქონდეს, ვერასოდეს ვერ შევიტყობოდი უნტი თემების სიკრულს?!
— და რაც უფრო დიდ ცხვირი აქვს ადამიანს, მით უფრო კარგად იუ-
ნოსავს, არა?! — აშკარად გამოწვევდა ვერსოლა ჩემმა უფლამ.

— კარგი ახლა, დიდი ცხვირი აქ რა შეუშაა, — ოდნავ გავურბე წუნა
ხმში და მაშინვე ენაზე ვიტიხე. მაგამა გვიანდ იყო. ჩემმა უფლამ არც
ავიბა, არც აცხვინა და ხალაქუნი მოირი.

— შენ სუ-ულ ჩე-ჩემი ცხვი-ცხვირი გე-გე-უთხა გულზე... — და
გახსტყვად მოემზადა.

— არა, შენი ვიტიხე, შენ ხომ სულ პაქაინა ცხვირი გაქვს — მოხლად
დავუტკბი მე.

ახლა ამაზე გადაიბრა, შენ ვის ბატუებ, შე უბედურო, მე ვითიონ არ
ვიცი, რამხელა ცხვირის პატრონიც ვარ!

შეხებდა — როგორღაც უცნაურად მიუტრებდა; დეაკვირდი — ტანში
ურუნატებდა; დამიარა — ცივმა ოფლმა დამახსა; დეაკვირდი — ნამდვილად
ახე იყო!

— ცოცხალი თავით არ გავიშვებ! — ავღრიალიდი მე.

მან ლეკაზე ხელი მომიოთახა და სრულად მშვიდი ხმით ჩილაპარაკა:

— კარგი, გენაცვალე, გეუთხა, სუ ტირი, ჩემი გაღაწვევადებულა საბოლო-
ოა და ურკვევი!

ცხადია, ამის შემდეგ ქორწინების გადადება მომიხდა — ახა, იგი მე ხმას არ
მცდელ და საკუთარი თვითან ხომ არ დავიწერდი ჭვარს?! ისე კი, იმცსლეთ,
მის ლანდვით დადვდიდი, ერთი წუთით თვალში რომ მომეზობრებინა, ვინ იცის,
არა მოსდებოდა?!

მაგრამ მოხდა ისე, რომ რამდენიმე დღე თვალთაგან დამეყარა ღამის
გადვირე. ერთხელ მშენა შევასწარი, ქუჩაზე გადადიოდა. უცხე თვალზე
დამხებოდა და... საავადმყოფოში მომიასტურებენ, კი, ნამდვილად ავტობუსი
დამეჭაბა როგორც ვერ დავინახე?! ჩემს გულს მურასხ თვალს არ ვაშორებუ-
დი და ამიტომ დამეშობრა ახე.

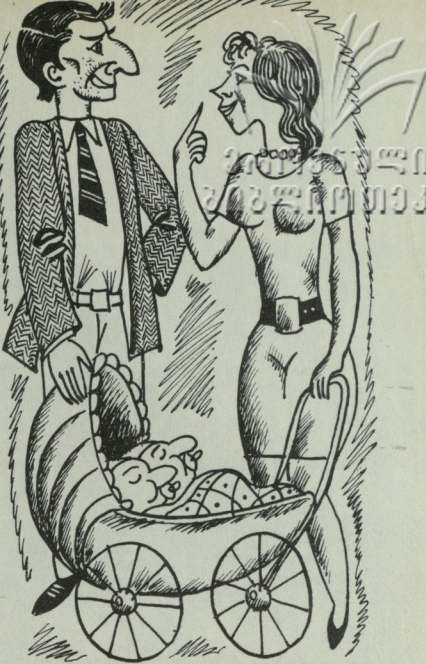
საავადმყოფოში ოცდაათობზეტი დღე და ოცდაათობზეტი დამე ვიწქირ-
ბოლუს, როგორც იქნა, საავადმყოფოსც გადავირისი და გამოცდიდი თუ
არა, იმ დღესაც ჩემი სახალისი სახლთან ავტოფე შევავაჯენე მათთან პატარა
ბიჭი და ამიტად დასუსტებულად ვუღლის ფრიალი.

სადარბაზო შესასვლელიდან ჩემი ნაბიჯით გამოვბერბოა ჩემსკენ ის, ვინც
ჩემს თავს მერთია.

მომიახლოდა, რაღაც უცნაურად გამოიღმა და ხელი გამომწოლად.

მე ვაკვირებოდა პირი დავადე და ცხვირზე ვიტყუებ ხელს.

მან გამარჯვებულს იტრია გაიცივნა და თავის (მთი, საკვირველებზე?)
ციცქნა, აპრიხლ ცხვირს მოუთაუნა ხელი.

ცხვირი

ერთხანს გონს ვერ მცოდე. ვუფურე, ვუფურე და ისე მწარედ ავტირდა.
ისე მწარედ, რომ მანამდე ის არასოდეს მიტირია.

— ეს რა ჰქვინი, ეს რა ჩაილიწენი?! მე ხომ ის შენი ცხვირი ძალიან მსუცვა-
რდაა... ეს ხომ შენი ცხვირი აღარ ააჩიოსი! როგორ შევეცემო მაგასა?!

აღბით მიხვდებოდი, ისევ ცხვირის გამო გადიოდი ჩვენი ქორწილი კა-
რგა ხნით.

მერე?! ეეს, თანდათან, ნელ-ნელა, როგორც იქნა შევეჩვიე მის ციცქნა
აპრიხლ ცხვირს და, ბოლოსდაბოლოს, კიდევ ვიწქირაწენი.

ხანდახან მახსენებოდა მისი ცხვირი და გული მეუფეშებოდა. საშინლად
მეცოდებოდა საბოლოო ცხვირი, მაგრამ ამდენი დავიღარაბის გადასმილ
ცხვირს როგორც ვახსენებდი?!

ბოლოს უცვადებრმა გამიარა და იცით, ვინ შემხმბუტუა ჩემი შეუღლის
ძველ, მამა-პაპურ ცხვირზე დარლი?!

... ჩემმა შეღლებმა, ღიახ, ჩემმა ტუყებმა ქალ-ვახს.
ენაცვალითი მამა, ახა, მათი ცხვირები უნდა ნახოს კაცის!

ზურაბ რაბინინი

— ნეტავი გამახსენა, გუ-
შინ რისი ღახატეა დავაწ-
ყე?!

ეკვიმი — შემდგენი?
პაკიენტი — დღე-
მალღობა, საჭირო ადრია-
ხათი, აშდენი ლოდინის
შემდეგ გამოვყანბობოდი.

უცხოური
იუმორი

— რისკა ვაგვიინაროლა,
უცბელური შემთხვევის გა-
მო, დასუვეკვის თანხა გადა-
ვიხაბუნ.

ყველ- -ყველი აგზეუი

● რტალიშმა ვინჟ ი. კარილომ ხა-სოგითი ნაჲიდი ავტომანქანა ქუჩა-ში გამოიყვანა, ცუცხლი წაუკიდა და სახალობო დავჯა.

● მელბურნი ამას წინათ გახანლო მხატვარია ნამუშევრების გამოდ-ნაჲე პირველი ადგოლო დაისაჯო-რა... ზუთი წლის მამუნმა რინჟიმ. თავისი ახტრაქტული „მუდეტრა“ რინჟიმ რამდენიმე წუთში შექმ-ნა. აღანინჲავა, რომ ზადვის ექსტა-ში შესულმა მამუნმა სულმოუტ-მელა ჲედა ნახეგარი ქილა საღებ-ვი და ჲედა ორი მოხრდილი ფუნჯი დაჲყოლა.

● ჩრდილოლო სომალის ერთ-ერთი ფერმას ამას წინათ მამუნების ჲო-გ შეესია. ფერმის თანაშრომლები ქების დაწენით იფრებდნენ შე-ტავაჲე გაღმოსხეს 400-მდე მამუნს. ორი დღის გადუტრებული ზრქოლის შემდეგ სიცოცხლეს გამოესხა-ნა 85 მამუნი, მამუნე დასხარებუ-ლი 6 ადამიანი კი სავადმუყოფოში გაჲაქანეს.

● ავტომანქნებზე გადასაზღვრის სწრაჲოდ ჲრდის წინააღმდეგ მიმარ-თულმა ასეთმა ორგანიზაციამა პიო-ტესტმა საქმეს ვერ უშველი. კარიე-ლის მაისც დაეკისრა დამჲვარ მან-ქანაზე გადასახალი, გარდა ამისა, მას-ვე დაეკისრა ხანძრის ჩახაქრობად გამოიახებული მეხანძრეების და ქუ-ჩის დასახუფთავებლად გარეული ზარტების გადახადა.

● ალექსანდრე დიუმას ცნობილმა რომანმა „სამა მუსკეტერმა“ თავი-სებური მსოფლიო რეკორდი დაამ-ყარა. ამ ნაწარმოების მიხედვით, 1908 წლიდან დღემდე, სხვადასხვა ქვეა-ნაში 120 კინოფილიმე გადაიღეს.

● გერმანიის ფედერაციული რესპუბ-ლიკაში მცხოვრებმა ვინჟე იოანე კეც-ლერსამ ახალი „რეკორდი“ დაჲჲარ-ა ლორმშუტელბაში. მან რამდენი-მე დღეში გადასახლა სავანებოდ შეგზარული ძროხა.

● პოლიციის მოჲვარი სამმართველოს მოიხოფილი, იაპონიაში სასტკაოდ აიქრძალა ჲაგუფებისაჲვის ჲოგეირთი სხის სათამაშო თოფებისა და რე-ვიოლვერების გამოყვება. უჲანასწენელ ხანებში დანაშაულ-ობათა სწრაჲი ჲრდა იმ გარემოებამაც განაჩრობა, რომ ზორბოქმედნი სათამაშო იარაღებს, თურმე, ნამდვილ ცუცხელსრადილი იარაღებად გადაჲე-უტებდნენ ზოლუმ და სახაროლო ვაჲ-ნების სასრლად იყენებდნენ.

● 33 წლის ამერიკელმა უებ ჩაილ-ზიმ გადაჲუტვია, ახალი რეკორდი დაამჲყაროს მსოფლიოს გარშემო სწრაჲოდ შემოვლიში.

● კალიფორნიის შტატებიდან იგი ამას წინათ ერთამიანი ნაჲიტი გჲიდა ხა-მოგზაუროდ. ჩაილზის მიზანია, პირ-ტებში შეუსვლილად, 200 დღეში გა-იაროს 25 ათასი მილი. სანიტერსკოა რით დაჲაჯრდებ-ეს გაბეღული მოგზაურობა.

● მაგიდის ჩოგბურთის ხანგრძლივი თამაშის მსოფლიო რეკორდი დაამ-ყარეს... ინგლისის ერთ-ერთ ფსიქი-ატრიულ კლინიკაში. ჲარტრი შესხლი რვა ავადმუფო ერთმანეთს ინაცვლებოდა და ოცდა-ოთხეტი დღის განმავლობაში შეუ-წარბებლო თამაშობდა მაგიდის ჩოგ-ბურთით.

„ღროშის № 11-ში გამომჲვეანებული კრისპორდის პასუხანი

- პირიზონტალურად: 8. ციოლითი. 6. ტექსტოლოგია. 10. ნერგე. 12. ხა. ფანტი. 13. დიკეული. 14. ვირაო. 16. ბირის. 17. ზხაის. 18. ტურნე. 20. „ალჲემე“. 22. აბელი. 25. სტაჲატო. 26. პარტოკი. 27. ოქნა. 28. სტრაჲოფფერი. 29. ტვა-რაჲო.
- მირტიპალურად: 1. პორტრეტი. 2. ბიოლოგია. 4. რეესტრი. 5. სიმღერა. 7. სტატისტიკა. 8. პრეჲინენტი. 9. ფაჲულტეტი. 11. ფლაჲტორის. 14. ვინჲა. 15. ობოლი. 19. რტორიკა. 21. კრამერი. 23. ნაჲჲტაჲი. 24. დანახტა

გარტყანის პირველ გვერდ ჲზე: ჲამის მუნებულობის მიწინაჲეწინაზორ დეკლამეული და ვალერი რუხია.

ბონიო დედაქიის ფორტი

გაღვედა ხაჲწყობად 9/XI-75 წ. ჲელმოწერილია დასაბეღებლად 8/XII-75 წ. ქაღალდის ჲომა 70x108/8 ფიზიკური ნახებელი ფურცელი 2,5. პირობითი ნახებელი ფურცელი 8,5, საადრიტცხო-საგამომჲველი თამაჲი 4,9. ტირაჲი 52 100. შუჲე. № 8839. უე 02102. ფხი 20 კაპ.

Жемясчяный обществяно-политический и литературно-художественный журнал «Дроша» (на грузинском языке) Издательство ЦК КП Грузии

საჲ. კვ ცესის გამომჲველობის სტამბა, თბილისი, ჲენისის ქ. № 14. Типография издательства ЦК КП Грузии, Тбилиси, ул. Ленина, 14

რედაქციის მიხსამართი:

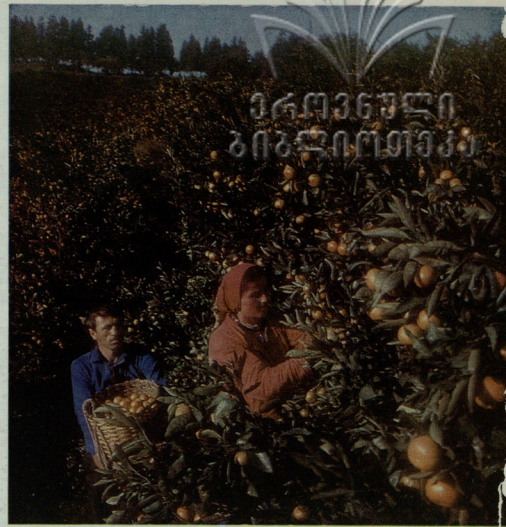
380008, თბილისი 8, რუსთაველის პრ. 42. ტელ — მთ. რედაქტორის — 99-54-66, პ/მ. მდიენის — 99-82-69, განჲყოფილებე-ბის — 93-29-42, 99-01-89. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტო-რებს არ ბრუნდებათ.

საქართველოს
საზღვრო-საზღვრო

სვანეთის მთებში

თარხან არჩვამის ფოტო.

„ოქროს რთველი“ აჭარაში

ივანე დვალის ფოტო.

